

مزایده مناقصه روزنامه

تلگرام فقط ۱٫۴ درصد کاربران خود را جذب شبکه تون کرده است!

صفحه ۲

عضو کمیسیون عمران مجلس

فروش متری مسکن، راه مناسبی برای خانه‌دار شدن مردم نیست

صفحه ۴

لزوم حمایت دولت از فروش خودرو در بورس کالا

صفحه ۵

مدیرکل فناوری اطلاعات سازمان زمین‌شناسی عنوان کرد

بودجه «اکتشاف ذخایر معدنی» در ایران یک‌دهم استاندارد جهانی

صفحه ۶

دفاع فرزین از نرخ ارز بازار آزاد در مجلس

صفحه ۷

تسهیلات پرداختی با قیمت مسکن همخوانی ندارد!

صفحه ۴

ایران ۱۱ سال «کم‌زایی» هرم جمعیتی جمعیت سالمندی؛ بحران یا فرصت؟!

صفحه ۱

برگزاری یکی از بزرگ‌ترین مزایده‌های املاک سازمان اموال تملیکی

صفحه ۴

تا پایان سال، طرح فروش خودرو برای بهار و تابستان سال آینده برگزار خواهد شد

صفحه ۵

رشد ۷٫۲ درصدی مصرف بنزین در سال جاری

صفحه ۸

سؤال روز

چگونه آیفون ۱۶ قاچاق توسط شرکت‌های ایرانی گارانتی می‌شود؟!

صفحه ۲

ایران و ۱۱ سال «کم‌زایی» هرم جمعیتی

جمعیت سالمندی؛ بحران یا فرصت؟!

نقشه‌سادات شقایق | موقیظه

سالمندی یکی از مهم‌ترین مراحل زندگی انسان است. در این مرحله فرد سعی می‌کند تا تجربیات خود را که طی سالیان سال در بخش‌های مختلف زندگی و همراه با فراز و فرودهای مختلف به دست آورده، به نسل بعدی منتقل کند. در واقع سالمندی یکی از مهم‌ترین مراحل زندگی انسان است که در این مرحله فرد سعی می‌کند تا تجربیات و اندوخته‌های خود را که طی سال‌ها در بخش‌های مختلف زندگی و همراه با فراز و فرودهای مختلف به دست آورده، به نسل بعدی منتقل کند؛ چراکه دوره سالمندی با خردمندی و آگاهی همراه است. به همین منظور سالمند شدن در اصل نوعی موفقیت است که باید بدان افتخار کرد. از طرفی فائق آمدن سالمندان به سختی‌ها و مشکلاتی که در طول زندگی داشته و تجربیاتی که به دست آورده‌اند و نیز چگونگی مبارزات آن‌ها با مشکلات و معضلات موفقیت بزرگی است که نصیب‌شان شده است. از طرف دیگر نیز باید بدانیم که دوره سالمندی با برخی تغییرات فیزیولوژیکی نیز همراه است و گریزی نیز از آن نیست. به هر حال قوای جسمی و روحی افراد در دوره سالمندی روبه نقصان رفته و قندرت و توان جوانی و نیز فعالیت ایشان در بخشی از زمینه‌ها کاهش پیدا می‌کند. ما نمی‌توانیم سالمندی را یک بیماری بدانیم، بلکه سالمندی در اصل یک مرحله از مراحل مختلف زندگی است. این باور که پیری همواره با نقایص عمیق روحی، جسمی، روانی و حتی هوشمندی همراه است نیز، مسئله درستی نیست. بسیاری از افراد سالمند هستند که

توانایی‌های شناختی و جسمانی خود را در حد بسیار بالایی حفظ می‌کنند. برای مثال در حوزه‌های پزشکی، آموزشی، روان‌شناسی و... افراد بسیار به‌نامی هستند که امروز دوره سالمندی خود را طی می‌کنند اما دنیایی از تجربه هستند. **سالمندی جمعیت بحران نیست، فرصت است** در همین رابطه، مهدی مسکنی؛ مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری، در پیامی روز جهانی سالمند را تبریک گفت و نوشت: سال‌هاست که کارشناسان از بحران سالمندی جمعیت داد سخن می‌دهند که البته روندی جهانی است و کشور

بلندتر به سوی توسعه کشور در اختیارمان بگذارد. **میزان «افسردگی» در خانه‌های سالمندان، بیش از ۷۰ درصد است** رئیس انجمن سالمندان ایران نیز، ضمن هشدار نسبت به سرعت رشد سالمندی در ایران، بیش‌ترین علت ناراضی‌های سالمندان را مربوط به وضعیت معیشتی و مالی آن‌ها اعلام کرد و گفت: علی‌رغم اینکه میانگین تعداد فرزندان سالمندان فعلی کشور «۵ فرزند» است اما شاهد افزایش رهاشدگی سالمندان به دلیل اشتغال فرزندان دختر و پسر هستیم. این در حالیست که میزان «افسردگی» در «خانه‌های سالمندان» بیش از ۷۰ درصد است. احمد دلبری؛ در گفتگو با ایسنا، به مناسبت روز جهانی سالمندان، با اشاره به سرعت رشد سالمندی در ایران، اظهار کرد: جمعیت کشورهای توسعه‌یافته طی بیش از ۱۰۰ سال به دو برابر رسیده، به طوری که جمعیت فرانسه پس از ۱۲۰ سال از ۱۰ درصد به ۲۰ درصد رسیده و این در حالیست که این‌گونه کشورها براساس وضعیت و آمادگی که از گذشته تاکنون داشته‌اند، نسبت به سال‌خورده‌ی جمعیت‌شان چندان نگرانی ندارند، اما ایران با بیش‌ترین سرعت رشد سالمندی نسبت به دنیا و به ویژه کشورهای آسیا روبه‌رو است. دلبری؛ در همین رابطه به مصادیق بارز سالمندآوری تلقی می‌شود که بررسی آن در کشور نشان از افزایش این موضوع می‌دهد. در روزگاری که میانگین تعداد فرزندان سالمندان فعلی کشور، پنج فرزند است، این تعداد از رهاشدگی سالمندان یا سالمندان مجهول‌الیهو به رادر سراهای سالمندی مشاهده می‌کنیم!

وزیر کشور: ایران امکان پذیرش بیشتر اتباع را ندارد

وزیر کشور، بیان داشت: این موضوع، بین‌بخشی است و ما طرح‌های لازم را آماده کردیم و بخش‌های دیگری که متولی اسکان، کار و شغل هستند و مشترکات زیادی با هم داریم، اما ایران

مسئله ملی است که طبیعتاً در پیشانی آن، فراجا قرار دارد. با توجه به مطالبه مردم و دولت، این موضوع در برنامه کار سردار رادان قرار دارد.

وزیر کشور با اشاره به موضوع تعیین تکلیف اتباع غیرمجاز ساکن در کشور، گفت: آن‌ها برادران ما هستند و مشترکات زیادی با هم داریم، اما ایران بیش از این امکان پذیرش اتباع را ندارد. به گزارش مهر، اسکندر مؤمنی؛ اظهار داشت: موضوع اتباع خارجی غیرمجاز، یک

حرف‌های خودی و بی‌خودی رفتن یا رفتن اینترنت! یادداشت طنز

رفتن یا رفتن اینترنت و یا بهتر عرض کنیم بودن یا نبودن جناب‌شان، مسئله اصلی نیست، زیرا براساس قانون نانوشته نگاه دولت‌های کل این گیتی به اینترنت و فضای مجازی که به قانون بایستگی فیلترینگ مشهور است، فیلترینگ از بین نمی‌رود، بلکه به وجود می‌آید و فقط از این پلتفرم به دیگر سرایت کرده ولی هر چند وقت یکبار شبکه و سکوپی رای خیال شده و روزی دیگر با قدرت برمی‌گردد! و دلیل بقای این شرایط این است که طبق قانون سوم نیوتن، هرگاه جسمی (فضای مجازی) به جسم دیگر نیرو (فشار، در دسرو و یا هر چیز نامطلوب دیگری) وارد کند، جسم دوم (که در اینجا جناب دولت است) نیز نیروی (بخوانید فیلتری) به همان اندازه و یا چند برابر بیشتر ولی در جهت مخالف به جسم اول وارد می‌کند که البته شوربختی ما این است که این وسط یک نفر سوم، یعنی خلق...! ایرانی جماعت هم هستند که از این کش و قوس و نیروهای متقابل و متخاصم، ضربه‌های اصلی را دریافت کرده و در دسروشان زیاد شده، بعضاً کسب و کارشان روی هوا می‌رود، ارتباطات‌شان مختل شده و مقدار قابل توجهی پول به خاطر دور زدن فیلتر، برگشت اعتبار یا عدم احیای کاسبی از دست رفته، وقت و زمان انرژی که چون طلاست و چیزهای دیگر، از جیب مبارکشان خارج گشته و دیگر باز نخواهد گشت!

در خبر است که ظاهراً آن یکی، دو ماه آینده‌ای که قرار بود فیلتر واتس‌آپ و اینستا و گوگل پلی برداشته شود و علی‌الحساب بیشتر از یکی، دو سال از آن گذشته است قرار است کم‌کم از راه برسد و خبرهایی در راه است که خلقی را راضی و دکان کاسبی فیلتر شکن فروشان را همچین بیهیمی نهمی تخته خواهد کرد البته از این مدل خبرها قبلاً هم شنیده‌ایم، داشته‌ایم و همچین چیز جدیدی نیست و می‌دانیم و می‌دانند که کار به عمل برآید به سخندانی نیست!

البته فهم هوشنگ‌خانی ما می‌گوید آن قانون بایستگی فیلترینگ آنچنان درست و دقیق و مستحکم است که هیچ وقت در طول تاریخ به وجود آمدن اینترنت، زیر سؤال نرفته و توسط مسئولین و حاکمان و دولت‌ها دور نخورده است و نخواهد خورد، فرقی ندارد در سرزمین‌های شرقی و دور و چشم‌بادامی‌ها باشی، یا شرق میانه و آسیای صغیر و کبیر، از بلوندها و بومی‌های آن سوی اطلس تا مرکز نشینان اروپایی و سیاه‌پوستان جنوبی، هر کجا که باشد، این ممیزی و خط‌قرمز و تحدید و فیلتر هست و از قضا در همه جا هم مدافعان سرسخت و استدلال‌های بی‌پایان وجود دارد و آنچنان که گفته و ادعا می‌شود، برای حرف و نظر و خواسته مردم تهرای خورد نمی‌شود!

به حال اگر فیلترینگ حذف شود، که مبارک است، اگر از فلان پلتفرم به بهمان سکو نقل مکان کند که جای تعجب است و چنانچه چند روزی به خاطر دل ملت همیشه در صحنه عقب نشسته و سپس با قدرت و فراگیر تر برگردد، باعث بسی تأسف است، ولی به شخصه امیدواریم که عزیزان مسئول و متولی و تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر، این بار تغییر رویه داده و از قانون همه یا هیچ بگذرند و دست از سر شبکه‌های اجتماعی و وب‌سایت‌های اصلی و مرجع و... برداشته و اگر قرار بر فیلترینگ هست که به خاطر هزار و یک دلیل باید باشد، جوری باشد که جلوی بد اخلاقی و امورات ضد‌هنجار و امنیت و این قسم چیزها را بگیرد، سفت هم بگیرد خدا هم خیرش دهد، ما و صدی، نمود خلقی...! هم خوششان خواهد بود و به راحتی می‌توانیم بساط فیلتر شکن‌ها را از گوشه خود و خانواده و فرزندان دلبد جمع کنیم و همه چیز به مدار منطق و قاعده و حساب و کتاب بر خواهد گشت!

هوشنگ‌خان

منتشر شد!

خرید اشتراک ویژه در سایت

Qanoonnameh.ir

می‌توانید با خرید نسخه کاغذی نسخه الکترونیکی را رایگان دریافت کنید

ویرایش دوازدهم

ویژه فنانیر و میرزا

قانون

برگزاری مسابقه مزایده

فصلنامه

چگونه آیفون ۱۶ قاچاق توسط شرکت‌های ایرانی گارانتی می‌شود؟!

که آیفون ۱۶ و مدل‌های بالاتر به صورت غیرقانونی وارد بازار شده‌اند و این دستگاه‌ها به دلیل عدم رجیستری، مشکلات متعددی را برای خریداران ایجاد می‌کنند. یکی از

ترفندهای رایج فروشندگان برای جذب مشتری، ارائه گارانتی‌های غیررسمی است. این گارانتی‌ها معمولاً توسط فروشگاه‌ها یا شرکت‌های نامعتبر ارائه می‌شوند و هیچ‌گونه

پشتوانه قانونی ندارند. از این‌رو در صورت بروز هرگونه مشکل در دستگاه، خریداران نمی‌توانند از خدمات گارانتی و تعمیرات برخوردار شوند.

عدم نظارت بر عرضه و تبلیغات آیفون‌های قاچاق

دیگر نکته‌ای که در خصوص فروش آیفون‌های قاچاق وجود دارد، حجم بالای تبلیغات محیطی این گوشی‌های همراه است. تبلیغات محیطی، تبلیغات در سایت‌ها و تبلیغات در فضای مجازی از جمله تبلیغاتی هستند که بلافاصله با رونمایی سری ۱۶ آیفون در کشور آغاز شدند. گفتنی است؛ مشخصاً واردات این تلفن‌های همراه قاچاق محسوب می‌شود و بنابراین این سؤال مطرح می‌شود که آیا تبلیغات این گوشی‌ها مجوزهای رسمی را دارد یا خیر؟ دیگر نکته‌ای که در اینجا باید به آن اشاره گارانتی است که در برخی تبلیغات به این مدل آیفون‌ها به صورت غیرمجاز ارائه می‌دهند. طبیعتاً گوشی‌های آیفون خصوصاً از سری ۱۳ به بعد که واردات آن‌ها غیرقانونی است شامل گارانتی‌های مجاز نمی‌شوند و لازم است تا نظارت‌ها برای جلوگیری از ارائه گارانتی‌های غیرمجاز نیز افزایش یابد.

چرا جایگاه نوآوری ایران ۱۱ پله سقوط کرد؟!

رئیس هیئت مدیره انجمن شرکت‌های فناوری هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال ایران، گفت: براساس جدیدترین نتایج گزارش شاخص جهانی نوآوری GIH ۲۰۲۴، ایران از رتبه ۵۳ جهانی در بین ۱۳۳ کشور بررسی شده در سال ۱۴۰۱ به رتبه ۶۴ در سال ۱۴۰۲ تنزل یافته است که این نزول ۱۱ پله‌ای نیازمند عارضه‌یابی است. به گزارش سیتنا، دکتر داوود ادیب، رئیس هیئت مدیره انجمن شرکت‌های فناوری هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال ایران در پتل تخصصی «پراتور، هسته اقتصاد دیجیتال» رویداد نقش آفرینی صنعت ICT در توسعه اقتصاد دیجیتال، گفت: در شاخص جهانی نوآوری GIH ۲۰۲۴ که به‌عنوان هفدهمین دوره شاخص جهانی نوآوری (GIH) در رویدادهای به میزبانی سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)، روز ۲۶ سپتامبر ۲۰۲۴ (پنج‌مهر ۱۴۰۳) با شمار کارآفرینی اجتماعی به‌گزارش شد، آخرین گزارش مربوطه در خصوص وضعیت کشورها در شاخص جهانی نوآوری ارائه گردید. وی، گفت: براساس جدیدترین نتایج گزارش شاخص جهانی نوآوری GIH ۲۰۲۴، ایران از رتبه ۵۳ جهانی در بین ۱۳۳ کشور بررسی شده در سال ۱۴۰۱ به رتبه ۶۴ در سال ۱۴۰۳ تنزل یافته است که این نزول ۱۱ پله‌ای نیازمند عارضه‌یابی است. ادیب، تأکید کرد: در شاخص کیفیت تسهیل‌گری که بدنه دولتی را درگیر می‌کند، رتبه ۱۳۳ بین ۱۳۳ کشور را دریافت کردیم که این موضوع نگران‌کننده است و هشدار به حساب می‌آید. وی، افزود: باید ارتباط بین صنعت، دولت و دانشگاه‌ها باید پررنگ‌تر شود و مراکز هیئت‌مدیره مرکز تحقیق و توسعه هم‌راه‌ها که در شرایط کنونی به خوبی فعالیت می‌کنند باید تقویت شوند. ادیب، گفت: در طول دو سال گذشته و در دولت سیزدهم، در شاخص نوآوری، ۱۱ پله سقوط کردیم که باید هشدار برای دولت چهاردهم باشد. وی، اظهار کرد: اقتصاد دیجیتال موضوع پیچیده‌ای نیست که حساسیت داشته باشیم. باید شاخص‌های جهانی و بهبود بخشیم تا اقتصاد دیجیتال بهتری داشته باشیم. وی، افزود: در دنیا نسل پنجم دانشگاه‌ها با نسل پنجم صنعتی هم‌سوز شده‌اند. ارتباط بین دانشگاه، صنعت و بازار ضعیف است و معاونت علمی ریاست جمهوری باید این رویه را اصلاح کند و دولت با درک این موضوع، باید در جهت مرتفع کردن این موضوع گام بردارد. ادیب، خاطر نشان کرد: انقلاب صنعتی پنجم اصولاً بر پایه واقع‌گرایانه‌ی انقلاب صنعتی چهارم به ظهور رسید و امروز سه محور انسان‌محوری، پایداری و تاب‌آوری را در انقلاب صنعتی پنجم می‌بینیم که معادل آن در دانشگاه نسل پنجم موضوع اکوسیستم و پایداری است که به عبارتی با اضافه شدن به مار پیچ چهار گانه در دانشگاه نسل پنجم آن را به مار پیچ پنج‌گانه و به عبارتی دیگر دانشگاه نسل پنجم تبدیل ساخته است.

توسعه و استقرار 5G افزایش نرخ اینترنت همراه نزدیک است...

مدیر کل راهبردهای دیجیتال هم‌راه‌اول، گفت: توسعه شبکه مستلزم سرمایه‌گذاری بزرگ است و چالش جدی اپراتورها تعرفه دیناست که افزایش چشمگیری ندارد و در راستای توسعه شبکه، هزار سایت 5G راهاندازی کردیم. به گزارش سیتنا، دکتر مصطفی حیدرزاده، در پتل تخصصی «پراتور، هسته اقتصاد دیجیتال» رویداد نقش آفرینی صنعت ICT در توسعه اقتصاد دیجیتال گفت: نقش هم‌راه‌اول در لایه‌های اقتصاد دیجیتال در لایه هسته است و در حوزه‌های مختلف ورود کرده است. وی، افزود: لایه دوم سرویس‌های دیجیتال است که از ابتدا دیجیتال‌ها شده‌اند. هم‌راه‌اول در سرویس‌های دیجیتال، می‌تواند توانمندسازها را معرفی می‌کند و معرفی پلتفرم‌ها به یادگیر است. وی، گفت: هم‌راه‌اول و عنوان سرویس‌دهنده با خرید سهام شرکت‌های دیگر در این حوزه عمل کرده است. حیدرزاده، اظهار کرد: توسعه 5G سرمایه‌گذاری بالایی می‌خواهد و یکی از معضلات اپراتورها بار آمدن است. وی، گفت: مجموعه پلتفرم‌هایی که هم‌راه‌اول در آن به‌عنوان سرمایه‌گذار ورود کرده، برای توسعه آن هاست. او، افزود: هم‌راه‌اول در مقطع عرضه و رشد کارنستند، کل ارائه‌دهنده سرویس برای پورسیه شدن است. حیدرزاده، گفت: توسعه شبکه مستلزم سرمایه‌گذاری بزرگ است و چالش جدی اپراتورها تعرفه دیناست که افزایش چشمگیری ندارد و در راستای توسعه شبکه هزار سایت 5G راهاندازی کردیم. وی، افزود: ارائه ترافیک به کاربر و بیعت 5G از مواردی است که کسب درآمد برای اپراتور دارد. او، گفت: در برنامه سال شش گذشته هم‌راه‌اول، حوزه دیجیتال به صورت جدی مورد توجه قرار گرفته و باید برای ادامه بقا در لایه دو و سه فعالیت کند که سرمایه‌گذاری هم داشتیم و خواهیم داشت و موضوع توسعه نسل پنجم ارتباطی و افزایش تعرفه دینا راهشکای این مسیر است.

پایان ۹ ماه بلاتکلیفی فضاوردان آمریکایی!

بعد از ماه‌ها سرگردانی و بلاتکلیفی، سرانجام اسپیس ایکس فضاییابی را به ایستگاه فضایی بین‌المللی فرستاد تا دو فضاورد محبوس شده آمریکایی در آن را به زمین بازگرداند. به گزارش فارس به نقل از جتونی‌وی، نیکی هیک، فضاورد ناسا آمریکا و الکساندر گوربونوف، فضاورد روسیه با استفاده از کیسول دراگون اسپیس ایکس به ایستگاه فضایی بین‌المللی رسیدند تا دو فضاورد آمریکایی به نام‌های سونیتا ویلیامز و ووج ویلمور را به زمین بازگردانند. این دو نفر از ژوئن (خرداد) سال ۲۰۲۴ در ایستگاه فضایی بین‌المللی گرفتار شده و امکان بازگشت به زمین را نداشتند. کیسول دراگون اسپیس ایکس روز شنبه به سمت ایستگاه فضایی بین‌المللی حرکت کرده بود. بر تاپ این کیسول به علت توفان سهمگین هلن در آمریکا با دو روز تأخیر انجام شد. دو فضاورد آمریکایی در خردادماه با فضاییابی استرالاینر شرکت بوئینگ به ایستگاه فضایی بین‌المللی رفته بودند و تنها قرار بود هفت روز در فضا اقامت کنند. وی مشکلاتی در پیش‌رانه‌های استرالاینر مانند نشت هلیوم باعث شد برنامه‌ریزی‌های قبلی برای بازگرداندن آن‌ها به زمین دچار مشکل شود. این افراد در نهایت پس از پایان مأموریت فضاییابی دراگون اسپیس ایکس در پهن‌ماه سال ۱۴۰۳ به زمین بازخواهند گشت. علاوه بر دو فضاورد یادشده، چهار فضاورد دیگر ناسا و سه فضاورد روس دیگر هم در ایستگاه فضایی بین‌المللی حضور دارند. ناکامی بوئینگ در انجام این مأموریت فضای باعث خواهد شد مشارکت این شرکت در برنامه‌های فضایی آمریکا با ابهام مواجه شود. اسپیس ایکس هر شش ماه یک‌بار مأموریت‌هایی را به‌هدف جابه‌جایی برنامه ایستگاه فضایی بین‌المللی انجام می‌دهد. اما بر تاپ اخیر که برای مردادماه خردادماه شهریورماه موزکول بود به شهرزوریه شد تا زمان بیشتری برای کسب اطمینان از موفقیت آن وجود داشته باشد.

تلگرام فقط ۱٫۴ درصد کاربران خود را جذب شبکه تون کرده است!

اکوسیستم شبکه تون (TON) با سرعتی چشمگیر در حال رشد است و بخش گیمینگ آن توجه بسیاری از کاربران را به خود جلب کرده است، در این میان دو بازی تون هیروز (Ton Heroes) و ناکناک (NokNok) با ویژگی‌های منحصر به فرد خود، پتانسیل بالایی برای جذب کاربران و ایجاد تحول در اکوسیستم گیمینگ شبکه تون دارند. به گزارش سیتنا، اکوسیستم شبکه تون (TON) با سرعتی چشمگیر در حال رشد است و بخش گیمینگ آن توجه بسیاری از کاربران را به خود جلب کرده است. شبکه تون با ۱۴ میلیون کیف پول فعال، تنها ۱٫۴ درصد از کاربران تلگرام را جذب کرده است. این امر نشان می‌دهد که پتانسیل رشد قابل توجهی برای این شبکه وجود دارد. مسئولان تون قصد دارند طی چهار سال آینده، ۵۰۰ میلیون کاربر را به دنیای وب ۳ جذب کنند. بازی‌های شبکه تون از جذاب‌ترین بخش‌های این اکوسیستم هستند، اما چالش‌هایی نیز وجود دارد؛ از جمله عدم حمایت کافی بنیاد تون از پروژه‌ها و خستگی کاربران از بازی‌های کلیکی ساده. غلبه بر این چالش‌ها، مسئولان شبکه تون بر سه مفهوم کلیدی تمرکز کرده‌اند: افراد (کاربران)، محصولات (بازی‌ها و برنامه‌ها) و محیط (پلتفرم).

همه چیز درباره اولین سفر خصوصی فضایی؛ خودنمایی یا ظهور یک مأموریت؟!

در ابتدا با تأخیری چند ساعته مواجه شدند، اما نهایتاً در پیچه کیسول Crew Dragon باز شد و جرد ایزاکنم با موفقیت مانورهای مربوط به لباس فضایی را در محیط خلا انجام داد. راهپیمایی فضایی به‌طور خاص چالشی است که نیازمند تجهیزات دقیق و برنامه‌ریزی دقیق است چراکه فضاوردان باید در شرایطی بدون جاذبه، با تابش‌های کیهانی و دماهای بسیار متغیر مواجه شوند. به همین دلیل، آزمایش و استفاده از لباس‌های فضایی اسپیس ایکس در این مأموریت یکی از بخش‌های مهم بود. این لباس‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که از خدمه در برابر فشار خلأ، تابش‌های کیهانی و تغییرات دمای شدید محافظت کنند.

تأثیرات بلندمدت مأموریت Polaris Dawn

مأموریت Polaris Dawn از گام‌های بلند پروازانه در تاریخ فضاوردی خصوصی است که با اهداف علمی و تکنولوژیک مهمی همراه است. با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های پیشرفته و تیمی مجرب، این مأموریت تنها در کم‌از فضا و تأثیرات آن بر بدن انسان را افزایش می‌دهد، بلکه راه را برای مأموریت‌های آینده به نقاط دور دست منظومه شمسی هموار می‌کند. Polaris Dawn نشان می‌دهد که شرکت‌های خصوصی مانند اسپیس ایکس در حال بازی کردن نقش‌های محوری در توسعه آینده فضاوردی و کاوش‌های فضایی هستند و احتمالاً در دهه‌های آینده شاهد مأموریت‌های بیشتری از این دست خواهیم بود.

زیر اشاره کرد: **اولین راهپیمایی فضایی خصوصی:** همان‌طور که در خبر اشاره شد، این مأموریت نخستین راهپیمایی فضایی توسط یک تیم خصوصی را به ثبت رساند. تا پیش از این، راهپیمایی‌های فضایی تنها توسط فضاوردان دولتی انجام شده بود و این گام بزرگی برای افزایش حضور شرکت‌های خصوصی در فضا محسوب می‌شود. **تحقیقات علمی:** این مأموریت با هدف مطالعه تأثیرات تابش‌های کیهانی بر بدن انسان و همچنین توسعه روش‌های جدید برای حفاظت از فضاوردان در محیط‌های فضایی طراحی شده است. این مطالعات برای مأموریت‌های بلندمدت به‌مخ و فراتر از آن حیاتی هستند.

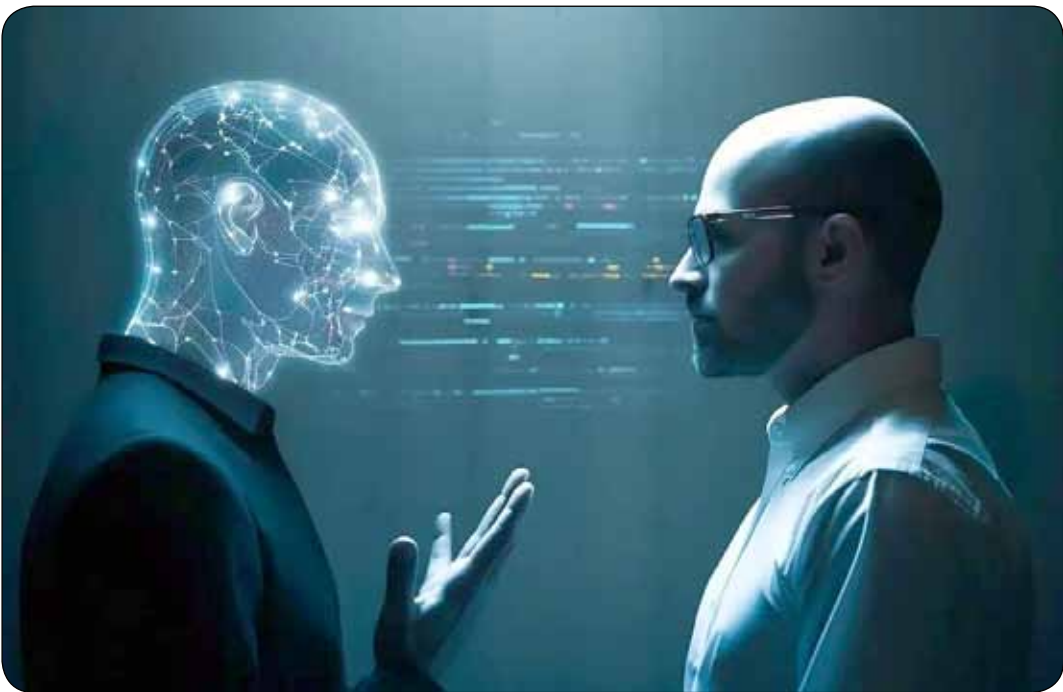
توسعه فناوری‌های ارتباطات لیزری: یکی دیگر از اهداف Polaris Dawn، آزمایش فناوری‌های ارتباطات لیزری است که می‌تواند سرعت و پایداری ارتباطات بین زمین و فضا را به‌طور قابل توجهی افزایش دهد. **استفاده از لباس‌های فضایی اسپیس ایکس:** این مأموریت فرصتی برای آزمایش لباس‌های فضایی جدید اسپیس ایکس بود که برای اولین‌بار در خارج از فضاپیما استفاده شدند. این لباس‌ها باید توانایی حفاظت از فضاوردان در شرایط سخت فضایی و هنگام انجام فعالیت‌های فیزیکی مانند راهپیمایی فضایی را داشته باشند. یکی از برجسته‌ترین بخش‌های Polaris Dawn، اولین راهپیمایی فضایی خصوصی بود. همان‌طور که در خبر اشاره شد، فضاوردان

خصوصی هموار می‌کنند. **اعضای خدمه و تخصص آن‌ها** پولاریس داون توسط تیمی متشکل از چهار فضاورد انجام شد که هر یک از آن‌ها دارای تخصص و تجربیات منحصر به فردی هستند. این خدمه شامل: **جررد ایزاکنمن (Jared Isaacman):** میلیاردر و کارآفرین آمریکایی که فرمانده این مأموریت است. ایزاکنمن پیش از این در مأموریت Inspiration۴ نیز شرکت کرده بود و به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های خصوصی در حوزه فضاوردی شناخته می‌شود. **سارا گیلیس (Sarah Gillis):** مهندس اسپیس ایکس و مسئول مدیریت عملیات خدمه، که تجربه کار با فضاوردان و آموزش آن‌ها را دارد. **آنا منون (Anna Menon):** مدیر پزشکی پرواز اسپیس ایکس که در این مأموریت به‌عنوان پزشک و مسئول امور پزشکی خدمه فعالیت می‌کند.

اسکات پوتیت (Scott Poteet): خلبان و مدیر عملیات پرواز با سابقه طولانی در صنعت فضاوردی و مأموریت‌های فضایی. این تیم، با همکاری و تخصص‌های چندجانبه‌ای که دارند، برای انجام موفقیت‌آمیز اهداف این مأموریت نقش کلیدی ایفا کردند. Polaris Dawn اهداف متنوعی را دنبال می‌کند که شامل پیشرفت فناوری‌های فضایی، تحقیقات علمی در فضا و افزایش تجربیات انسانی در فضاست. از مهم‌ترین اهداف این مأموریت می‌توان به موارد

چند روز پیش یکی از جاه‌طلبانه‌ترین مأموریت‌های فضای تاریخ، یعنی پولاریس داون (Polaris Dawn)، با موفقیت انجام شد، در این مأموریت، فضاوردان برای نخستین‌بار در تاریخ، یک راهپیمایی فضایی خصوصی را به ثبت رساندند. این عملیات که به دلیل مشکلات فنی به تأخیر افتاده بود، سرانجام در ساعت ۱۴:۲۱ به وقت ایران آغاز شد. جرد ایزاکنمن؛ میلیاردر و فرمانده این مأموریت، همراه با دیگر اعضای خدمه، از کیسول Crew Dragon در مداری به ارتفاع ۱۴۰ کیلومتری از سطح زمین، به فضا رفتند. این ارتفاع، دورترین فاصله‌ای است که فضاوردان از زمان مأموریت آپولو ۱۷ در سال ۱۹۷۲ به آن رسیده‌اند. پولاریس داون بخشی از برنامه فضایی خصوصی و چند مرحله‌ای Polaris است که توسط شرکت اسپیس ایکس و به رهبری جرد ایزاکنمن طراحی شده است. این مأموریت برای نخستین‌بار در سال ۲۰۲۲ معرفی شد و هدف اصلی آن، توسعه فناوری‌های فضایی، تحقیقات علمی و افزایش دسترسی انسان به فضا است. در حالی که این مأموریت در مقایسه با مأموریت‌های دولتی مانند مأموریت‌های ناسا جدید است، اما با اهداف جاه‌طلبانه و تیمی مجرب، راه را برای آینده‌ای پر از مأموریت‌های فضایی

آیا هوش مصنوعی زبان‌های محاوره را نابود می‌کند؟!

یک نویسنده معتقد است که هوش مصنوعی جایگزین بسیاری از روش‌های استفاده از زبان نمی‌شود؛ زیرا زبان فقط برای انتقال اطلاعات نیست، صدا بخشی جدایی‌ناپذیر از جنبه‌های مختلف زندگی است، لذا فناوری‌های جدید زبانی به‌جای اینکه جایگزین فناوری‌های قدیمی شوند، در کنار آن‌ها وجود خواهند داشت و به شیوه‌هایی جالب با آن‌ها ترکیب خواهند شد. به گزارش سیتنا به نقل از ایندیپندنت، فناوری‌هایی مانند رابط‌های مغز و رایانه، هوش مصنوعی، پیش‌بینی و تکمیل خودکار متن، زبان را دستخوش تغییر و تحول کرده‌اند. اما این تغییرات دقیقاً چیستند و تا چه اندازه قابل توجه خواهند بود؟ لایوساینس در این زمینه با فیلیپ سرچنت، نویسنده کتاب «آینده زبان»، صحبت کرده است. او در پاسخ به این سؤال که چقدر به نقطه‌ای نزدیک شده‌ایم که هوش مصنوعی به‌عنوان مترجم جهانی عمل کند، گفت به نظر می‌رسد در نقطه‌ای قرار داریم که فناوری‌ها به‌زودی امکان ترجمه صوتی و لحظه به لحظه بین زبان‌هایی که داده کافی برایشان داریم را فراهم خواهند کرد. کیفیت این ترجمه‌ها بسیار خوب و قابل استفاده است. این نویسنده در مورد ظرفیت تغییر زبان و احتمال بودن ایده استفاده از رابط‌های مغز و رایانه ورود به آینده‌ای نیز از زبان گفتگویی گفت هنوز با چنین سناریوهایی فاصله زیادی داریم. در حال حاضر، افراد می‌توانند با استفاده از امواج مغزی، بسیاری کند و آهسته مطالبی تایپ کنند، که ایلان ماسک این دستگاه را «تله پاتی» نامیده است. سرچنت بعد می‌داند

این فناوری جایگزین بسیاری از روش‌های استفاده از زبان شود؛ زیرا زبان فقط برای انتقال اطلاعات نیست، صدا بخشی جدایی‌ناپذیر از جنبه‌های مختلف زندگی است، به‌عنوان مثال، چگونه می‌شود آواز را به تله پاتی خواند؟

او معتقد است فناوری‌های جدید زبانی به‌جای اینکه جایگزین فناوری‌های قدیمی شوند، در کنار آن‌ها وجود خواهند داشت و به شیوه‌هایی جالب با آن‌ها ترکیب خواهند شد. او در ادامه می‌گوید: ما با مثال می‌زنم که به‌رغم تگرانی‌ها از

سرانجام قانون «دوام» چه شد؟!

دستگاه‌ها می‌توانند تبادل اطلاعات باشند. این موضوع سوبه‌های امنیتی هم دارد، چون وقتی ضوابط تبادل داده بین دستگاهی مشخص نباشد ممکن است نیروی متخاصم کل داده‌ها ثبت شده در پایگاه اطلاعاتی را دریافت و تخلیه کند. زمانی که طبق ضوابط استاندارد و ذیل نظارت داده و اطلاعات تبادل شود مخاطرات این چنینی نیز تعدیل خواهند شد. رجعی؛ با اشاره به تفاوت‌های قانون دوام با قانون حفاظت از داده هم توضیح داد: قانون حفاظت از داده‌ها، حقوق کاربر شخص موضوع داده (Data subject) را نسبت به داده‌های وی مشخص می‌کند و قانونی را بر رویکرد متفاوت از دولت الکترونیکی است که شامل بخش دولتی و خصوصی می‌شود. بنابراین قانون حفاظت از داده هم مهم است که در برنامه هفتم توسعه به آن تأکید شده اما به صورت کلی این دو قانون از هم جدا هستند.

مرجعیت و ضوابط کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی در گردش باشد و نیازی نباشد که مردم بین اداره‌ها با فرم‌های کاغذی سرگردان باشند. این کارشناس حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، در ادامه تصریح کرد: ساده‌ترین توضیح این است که به‌جای اینکه جامعه کاربری یا شهروندان به اداره‌ها بروند، داده و اطلاعاتشان بین دستگاه‌ها در گردش است. به گفته او، قانون دوام در برنامه هفتم توسعه با چندین تکلیف دارد که باید آیین‌نامه آن تصویب شود و مسئله‌ای که وزیر ارتباطات به‌اجرای شدن آن اشاره می‌کند، برنامه هفتم است. مثلاً در ماده ۶۶ برنامه هفتم چندین تکلیف شده کسب‌وکارها، به داده‌های مورد نیاز خود از طریق زیرساختی که توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات فراهم شده و از طریق مرکز ملی تبادلات اطلاعات دسترسی پیدا کنند. وی تصریح کرد: قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی تأکید دارد که اگر اطلاعاتی می‌خواهد بین

الکترونیکی می‌تواند تعابیری داشته باشد؛ به‌طور مثال اگر بخواهیم از دید کاربر (شهروند یا کسب‌وکار) نگاه کنیم، به این صورت خود را نشان می‌دهد که داده و اطلاعاتشان را یک بار به دولت می‌دهند و در صورتی که دستگاهی دیگر به آن داده نیاز داشته باشد، دیگر آن اطلاعات برای بار دوم از کاربر گرفته نخواهد شد؛ در واقع این قانون بخش پشت صحنه ارتباطات سازمان‌ها را ساماندهی می‌کند. رجعی؛ گفت: انتقال داده بین سازمان‌ها به‌دو صورت انجام می‌شود؛ اول اینکه وقتی سازمان‌ها می‌خواهند انتقال داده انجام دهند، می‌توانند با یکدیگر در این زمینه تقاضا کنند. مشکلی که این شرایط به وجود می‌آورد این است که ممکن یک دستگاه به اندازه کافی داده برای ارائه به سایر دستگاه‌ها نداشته باشد، در این شرایط، الکترونیکی کردن خدمات این دستگاه دچار مشکل می‌شود اما قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی کاری می‌کند که داده بین دستگاه‌ها با

فصلنامه علمی-پژوهشی فقه و تاریخ تمدن
سال دوازدهم- شماره ۴۵- پاییز ۱۳۹۴

قسمت سوم

تبیین فقهی - حقوقی فسخ و خاتمه در قراردادهای پیمانکاری

زهرا قدسی خواه

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق خصوصی، واحد مشهد، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

دکتر مجتبی زاهدیان

استادیار، گروه حقوق خصوصی، واحد مشهد، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

مبحث دوم: خصوصیات خاتمه در قراردادهای پیمانکاری

از آنجا که اصطلاح "خاتمه" در قراردادهای پیمانکاری دارای مفهوم خاص است، خصوصیات منحصر به فردی را نیز در این نوع قراردادها به خود اختصاص داده است که شرح آن‌ها خواهد آمد.

گفتار اول:

ماهیت حقوقی خاتمه در قراردادهای پیمانکاری
قانون گذار در ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان و چند ماده از آنحال قراردادها پیمانکاری است. با توجه به آن که اسباب انحلال شامل اقاله، فسخ و انفساخ است، باید دید ماهیت خاتمه چیست؟

ماهیت خاتمه قطعاً اقاله نخواهد بود؛ زیرا در هیچ یک از مصادیق خاتمه در شرایط عمومی پیمان، سخنی از تراضی به انحلال نشده است. شرط فاسخ نیز نمی‌تواند باشد؛ زیرا شرط فاسخ نوعی شرط مطلق است و انحلال عقد را موکول به واقعه معینی می‌سازد (محقق داماد، ۱۳۸۸: ۱۵۷). زیرا صدر ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان که مهم‌ترین مصداق خاتمه است بسیار شبیه به خیار شرط است و در سایر مواد استنادی به ماده مذکور، تنظیم‌کننده شرایط عمومی پیمان از عباراتی مانند "در صورت عدم تمایل پیمانکار" و "با عدم موافقت پیمانکار" استفاده کرده که هیچ‌کدام از آن‌ها نشانگر انفساخ نیست. لذا به نظر می‌رسد ماهیت خاتمه بسیار به فسخ نزدیک است.

گفتار دوم:

صاحب حق در خاتمه

شرایط عمومی پیمان بر خلاف این که حق فسخ را مختص کارفرما قرار داده است، این حق را به کارفرما به‌طور مطلق و به پیمانکار تحت شرایط خاص داده تا به پیمان خاتمه دهد.

الف: حق خاتمه برای کارفرما

تردیدی نیست که کارفرما دارای حق خاتمه در قراردادهای پیمانکاری است و هم‌چنان که شرایط عمومی پیمان به کارفرما حق فسخ داده، حق خاتمه نیز به او اعطا کرده است. می‌توان گفت شرایط عمومی پیمان مهم‌ترین مصداق خاتمه در اختیار کارفرما قرار داده است؛ چرا که در صدر ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، اختیار مطلق و بدون مدت به او داده است که در هر زمان و بنا به هر دلیلی می‌تواند به پیمان خاتمه دهد و نیز علاوه بر این ماده، در مصادیق دیگری از خاتمه بنا به اوضاع و احوال پیش‌آمده، کارفرما می‌تواند به پیمان خاتمه دهد.

ب: حق خاتمه برای پیمانکار

یکی از نویسندگان معتقد است "پیمانکار هیچ‌گونه اختیاری برای فسخ پیمان ندارد." (شکری ۱۳۹۰: ۸۹) اگر در این جا منظور از "فسخ" "خاتمه نیز باشد که البته از فضای کلام ایشان در سایر متون، همین مسئله برمی‌آید این مطلب صحیح نیست.

نویسنده‌ای دیگر آورده است که "با مذاقه در شرایط عمومی پیمان از میان خیرات مشترک، دو نوع خیار فسخ را می‌توان در پیمان مشاهده کرد. هر دو خیار به نفع کارفرما منظور شده است و پیمانکار هیچ‌گونه اختیاری برای فسخ پیمان ندارد." همین نویسنده در

جای دیگر می‌گوید "پاسخ این سؤال که آیا خیار فسخ فقط برای یک طرف پیمان منظور شده یا طرفین حق فسخ پیمان را دارند قدری دشوار به نظر می‌رسد زیرا ظاهر پیمان خیار فسخ را در انحصار کارفرما می‌داند اما با دقت در دیگر مواد شرایط عمومی پیمان می‌توان خیار فسخ را برای پیمانکار نیز دریافت." (اسماعیلی هریسی ۱۳۸۲: ۲۴۷-۲۴۶). ایرادی که در این جا باید ذکر کرد این است که به جای اصطلاح "خاتمه" از اصطلاح "فسخ" استفاده شده است.

شناسایی حق فسخ و یا خاتمه برای کارفرما به علت تخلف پیمانکار یا بدون این تخلف، هرگز به معنی آن نیست که پیمانکار در موارد تخلفات مهم کارفرما از حق فسخ قراردادای محروم بماند، بلکه پیمانکار نیز می‌تواند در مقابل تخلف کارفرما در مواردی از قبیل تجاوز از کاهش یا افزایش مقادیر پیمان از حق مقرر (۲۵٪) و یا تعلیق قرارداد زائد بر سه ماه، از حق خود استفاده کند و به پیمان خاتمه دهد. (انصاری ۱۳۷۷: ۱۹۲)

گفتار سوم:

تطبيق حق خاتمه در صدر ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان یا خیار شرط

به اعتقاد یکی از حقوقدانان "ظاهر ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، خیار شرط را به نفع کارفرما نشان می‌دهد. لکن استناد به همان ماده در دیگر مواد شرایط عمومی پیمان، بیانگر خیار شرط برای پیمانکار و در مواردی شرط فاسخ پیمان است که پیمانکار را به فسخ پیمان مسلط کرده است." (اسماعیلی هریسی ۱۳۸۲: ۲۲۸). این حقوقدان در کتاب دیگری آورده است: "ماده ۴۸ به تناسب مورد ممکن است شامل فسخ، نوعی انفساخ و یا ابطال گردد." (اسماعیلی هریسی ۱۳۸۷: ۲۸۹)

ایرادی که به این عقیده وارد است، این است که هیچ یک از مواد ارجاع شده به ماده ۴۸، بیانگر وجود شرط خیار برای پیمانکار نیست و همچنین بنا به استدلالی که قبلاً ذکر گردید، هیچ کدام از مصادیق خاتمه، شرط فاسخ نیست. بطلان نیز با ماهیت هیچ یک از آن‌ها سازگاری ندارد. جهت روشن شدن بیشتر مسئله ابتدا لازم است قدری در خصوص خیار تخلف از شرط فعل و تفاوت آن با خیار شرط از جهت فقهی و حقوقی توضیحاتی داده شود تا دیدی روشن‌تر در این رابطه داشته باشیم:

الف- بررسی فقهی و حقوقی خیار تخلف از شرط فعل: هر گاه مشروط‌علیه از وفای به مفاد شرط استنکاف کند و اجبار وی توسط حاکم ممکن نباشد، در این صورت بدون تردید مشروط‌علیه حق خواهد داشت که معامله را فسخ کند. این خیار را فقها "خیار تخلف شرط" نامیده‌اند. مستند فقهی این خیار متنوع است؛ از جمله قاعده عقلا، قاعده لاضرر و برخی از فقها نیز مستند آنرا پیوند میان شرط و عقد دانسته‌اند. به هر حال از دیدگاه برخی فقها و حقوقدانان وجود خیار مزبور در فرض عدم امکان اجبار، از مسلمات فقه است و جای تردیدی ندارد (محقق داماد، ۱۳۸۸: ۲۴۴). فقط بحثی که در خصوص

اعمال این خیار باقی می‌ماند، تر تبیینی با هم‌عرض بودن اجبار و حق مزبور است؛ یعنی آیا در صورت وجود امکان اجبار برای مشروط‌علیه، حق فسخ نیز هم‌زمان وجود دارد و به عبارت دیگر مشروط‌علیه در انتخاب بین فسخ و اجبار مخیر است؟

برخی فقها در این بین قائل به هم‌عرض بودن آن‌ها و برخی دیگر اعتقاد به تبتیی یا در طول هم بودن آن‌ها هستند. دیدگاه اول مورد اختیار صاحب تذکره الفقه و برخی دیگر از فقها بوده و دیدگاه دوم مورد قبول شهید ثانی (در کتاب روضه البهیة) و گروهی دیگر از فقها، مثل فاضل مقداد و صاحب حدائق است. (محقق داماد، همان: ۲۴۴) که البته شیخ انصاری به عقیده قائلین به هم‌عرضی ایراد وارد می‌کند و معتقد است مادام که شرط قابل ایفا باشد حکم وجوب وفا باقی است. (همان: ۲۴۷). از نظر قانون مدنی دیدگاه گروه دوم یعنی لزوم رعایت ترتیب مورد پذیرش قرار گرفته است و این امر از صراحت ماده ۳۳۹ آن بر می‌آید.

به عقیده نگارنده این مقاله، درست است که قانون مدنی ترتیب مزبور را لازم دانسته است اما می‌توان گفت حکم مزبور امره نبوده و طرفین معامله می‌توانند خلاف آنرا در قراردادهای خود توافق نمایند؛ زیرا عقلایی نیست خیار تخلف از شرط فعل را که از سوی طرفین در معامله

مورد توافق قرار گرفته است خلاف مقتضای عقد و آنرا باطل و مبطل بدانیم. در واقع اثر و فایده درج چنین شرطی این است که مشروط‌علیه نیاز از رعایت ترتیب مزبور باشد. در غیر این صورت چه نیاز به درج آن بود و بدون آن نیز قانون مدنی حکم به فسخ معامله می‌داد.

تفاوت عمده و ماهیتی میان خیار شرط و خیار تخلف از شرط فعل آن است که خیار شرط حقی است که منشأ آن توافق طرفین به صورت شرط ضمن عقد لازم برای بر هم زدن آن است و استفاده از این حق نیز منوط به مدت معینی است؛ اما خیار تخلف شرط، همان طور که از نام آن پیداست، در اثر تخلف یکی از طرفین عقد از شرطی است، به طرف دیگر حق می‌دهد که به حیات عقد پایان دهد. به تعبیر دیگر خیار شرط نتیجه تراضی و خیار تخلف از شرط نتیجه تخلف از تراضی و امتناع از اجرای تعهد ناشی از آن است. (کاتوزیان، ۱۳۸۹: ۳۵۴)

ب- بررسی فقهی و حقوقی خیار شرط: مستند قانونی خیار شرط ماده ۳۹۹ قانون مدنی است: "در عقد بیع ممکن است شرط شود که در مدت معین برای بائع یا مشتری یا هر دو یا شخص خارجی اختیار فسخ معامله باشد." فقها به اتفاق خیار شرط را در هر معامله‌ای لازم (اجاره، صلح، مزارعه و مساقات) قابل تحقق می‌دانند و بسیاری از صاحب نظران در تمام عقود جز آنچه استثناء شده است، حکم اباحه را جاری کرده‌اند. قانون مدنی از نظر اخیر پیروی کرده و خیار شرط را در زمره خیارهای مشترک آورده است. (کاتوزیان ۱۳۶۹: ۱۶۱)

در فقه عبارت معروفی است که مبنای فقهی و مشروع خیار شرط است که می‌گوید: "خیار الشرط، فیهو بحسب الشرط" (شهید ثانی، ۱۴۰۳: ج ۳، ص ۴۵۲). ماهیت چنین شرطی از نظر تحلیلی از مصادیق شروط صحیح عمومی پیمان (یعنی نتیجه عمل حقوقی جعل خیار از طریق شرط در ضمن عقد حاصل می‌شود و قابل عناصر عمده و ارکان خیار شرط از دیدگاه فقهی عبارتند از:

- ۱- وقوع عقد لازم
- ۲- عقد لازم قابل اقاله (لذا خیار شرط در نکاح، خلع و وقف راه ندارد)
- ۳- عدم منافات شرط خیار با مقتضای ذات عقد (در هر هن راه ندارد)
- ۴- تراضی بر درج شرط

۵- موقت بودن خیار (محقق، همان: ۳۲۰) مستند قراردادی شرط خیار در قراردادهای پیمانکاری، ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان است که تحت عنوان خاتمه پیمان مقرر می‌دارد: "هر گاه پیش از انتمام کارهای موضوع پیمان، کارفرما بدون آن که تصدیق متوجه پیمانکار باشد، بنا به مصلحت خود یا علی دیگر، تصمیم به خاتمه دادن پیمان بگیرد، خاتمه پیمان را... به پیمانکار ابلاغ می‌کند..."

در این زمینه دیدگاهی به این شرح قابل ذکر است: برای ارزیابی این شرط باید قاعده حاکم در ماده ۳۹۹ قانون مدنی که مقرر می‌دارد "در عقد بیع ممکن است شرط شود که در مدت معین برای بائع یا مشتری یا هر دو یا شخص خارجی اختیار فسخ معامله باشد." در نظر گرفته شود، سپس ماده ۴۰۱ همان قانون در تأکید به تعیین مدت در چنین عقدی اشعار می‌دارد: "اگر برای خیار شرط مدت معین نشده باشد، هم شرط خیار و هم بیع باطل است..." اگر قاعده حاکم در مادتهین ۳۹۹ و ۴۰۱ قانون مدنی نسبت به شرط خیار مندرج در ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان رعایت و جاری گردد، آثار عقد لازم را به عقد جایز تسری دهد، اما همان طرفین نمی‌توانند به وسیله اندراج شرط خیار بدون تعیین مدت، آثار عقد جایز را به عقد لازم تسری دهند؟ این سنخ‌گیری به چه دلیل است؟ اساساً مبنای فقهی آن چیست؟

نظریات فقهی معتبر از قدما بر این است که اعتبار خیار شرط منوط به تعیین مدت است. ذیلاً شایسته است به جهت اهمیت موضوع به بیان و بررسی برخی نظریات فقهی معتبر از قدما بپردازیم:

۱- در کتاب کشف الرموز فی شرح مختصر النافع در خصوص خیار شرط آمده است:

"خیار الشرط و هو بحسب ما یشرط و لا بد أن تكون مدته مضبوطة و لسو کانت معلمه لم یجز کتدوم الغراه

کرده است." (اسماعیلی هریسی ۱۳۸۷: ۳۸۸) این دیدگاه به این شکل ادامه می‌یابد که: "با دقت به دیگر مواد شرایط عمومی، مواردی یافت می‌شود که برای انحلال یا انفساخ قراردادهای پیمانکاری، به ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان استناد واجاله شده است. این احاله صرفنظر از این که به جاست یا بی‌جاست، بیش‌تر ناظر است به اقدامات پس از انحلال و چگونگی تحویل و تحول موضوع پیمان و تسویه حساب پیمانکار. مثلاً مواد ۲۸، ۲۹، ۳۹ و ۴۹ شرایط عمومی پیمان، در پاره‌های موارد بعضی از روابط طرفین پیمان را به ماده ۴۸ مستند می‌کنند. شاید این استنادات در بادی امر قدری تعجب برانگیز باشد؛ زیرا چگونه می‌توان تصور کرد که بعضی از مواد پیمان، امور مربوط به طرفین پیمان را به امری احاله دهند که فی‌نفسه باطل و خود مبطل پیمان است. برای زودن این حیرت باید گفت که ماده ۴۸ مذکور در ابتدا شرط خیار پیمان را بدون ذکر مدت بیان می‌کند و سپس ترتیبات و اقداماتی که پس از خاتمه پیمان از حیث چگونگی تحویل موضوع پیمان و نحوه تسویه حساب پیمانکار و سایر موارد دیگر معمول می‌گردد، برمی‌شمارد. از این‌روی موادی که بعضی امور مربوط به طرفین پیمان را به ماده ۴۸ مستند می‌کنند ناظر به همان ترتیبات و اقدامات پس از خاتمه پیمان است نه مربوط به شرط خیار؛ بنابراین هر گاه ماده ۴۸ بالاستقلال و صرفنظر از سایر مواد مرتبط با آن در نظر گرفته شود (یعنی کارفرما هر زمان که بخواهد می‌تواند به فسخ پیمان مبادرت ورزد و این اختیار نیز موکول به مدت معینی نباشد) قانوناً باطل و از درجه‌ی اعتبار ساقط است، اما هر گاه مفهوم ماده ۴۸ به سایر مواد مرتبط با آن محدود شود یعنی چنین تلقی گردد که مندرجات صدر ماده مرقوم ناظر است به دیگر مواد مرتبط با شرایط عمومی پیمان (یعنی هر جا که پیمانکار حق خاتمه پیمان را داشته، به نحوی به آن ماده مرتبط و عاقبت خاتمه پیمان به دست کارفرما سپرده شده است) آن سایر مندرجات آن ناظر است به اقدامات و ترتیبات بعد از خاتمه پیمان، نمی‌توان از آن حکم به ابطال داد. لذا در صحت پیمان از این حیث تردیدی وجود نخواهد داشت."

(اسماعیلی هریسی ۱۳۸۷: ۳۸۸) به نظر می‌رسد طبق مفاد مواد مربوط به خاتمه در شرایط عمومی پیمان، قطعاً مقصود تنظیم‌کننده شرایط عمومی پیمان از ارجاع مواد ارائه شده به ماده ۴۸، تنها احاله به اقدامات پس از خاتمه بوده است نه ارجاع به صدر ماده مذکور. چرا که برخی از آن مواد، حاوی حق خاتمه برای پیمانکار هستند و اگر بنا باشد این گونه برداشت شود که به صدر ماده ارجاع گردیده، تعارض به بار خواهد آورد؛ زیرا چگونه ممکن است پیمانکار تحت عنوان خاتمه پیمان مقرر می‌دارد: "هر گاه پیش از انتمام کارهای موضوع پیمان، کارفرما بدون آن که تصدیق متوجه پیمانکار باشد، بنا به مصلحت خود یا علی دیگر، تصمیم به خاتمه دادن پیمان بگیرد، خاتمه پیمان را... به پیمانکار ابلاغ می‌کند..."

در این زمینه دیدگاهی به این شرح قابل ذکر است: برای ارزیابی این شرط باید قاعده حاکم در ماده ۳۹۹ قانون مدنی که مقرر می‌دارد "در عقد بیع ممکن است شرط شود که در مدت معین برای بائع یا مشتری یا هر دو یا شخص خارجی اختیار فسخ معامله باشد." در نظر گرفته شود، سپس ماده ۴۰۱ همان قانون در تأکید به تعیین مدت در چنین عقدی اشعار می‌دارد: "اگر برای خیار شرط مدت معین نشده باشد، هم شرط خیار و هم بیع باطل است..." اگر قاعده حاکم در مادتهین ۳۹۹ و ۴۰۱ قانون مدنی نسبت به شرط خیار مندرج در ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان رعایت و جاری گردد، آثار عقد لازم را به عقد جایز تسری دهد، اما همان طرفین نمی‌توانند به وسیله اندراج شرط خیار بدون تعیین مدت، آثار عقد جایز را به عقد لازم تسری دهند؟ این سنخ‌گیری به چه دلیل است؟ اساساً مبنای فقهی آن چیست؟

نظریات فقهی معتبر از قدما بر این است که اعتبار خیار شرط منوط به تعیین مدت است. ذیلاً شایسته است به جهت اهمیت موضوع به بیان و بررسی برخی نظریات فقهی معتبر از قدما بپردازیم:

۱- در کتاب کشف الرموز فی شرح مختصر النافع در خصوص خیار شرط آمده است:

"خیار الشرط و هو بحسب ما یشرط و لا بد أن تكون مدته مضبوطة و لسو کانت معلمه لم یجز کتدوم الغراه

و ادراک الثمرات." (آبی، ۱۴۱۷: ج ۱، ۴۵۱). ملاحظه می‌گردد صریحاً لزوم تعیین مدت برای خیار شرط بیان شده و صاحب کتاب، تعیین مدت را به صورت دقیق و روشن لازم دانسته است و تعیین مدت به صورت احتمالی را قابل قبول نمی‌داند.

۲- محقق حلی در شرائع الإسلام فی مسائل الحلال و الحرام به شرح فوق عقیده دارد. ایشان فرموده‌اند: "و هو بحسب ما یشرط طانه أو أحدهما لکن یجب أن یکون مده مضبوطة و لا یجوز أن یناط بما یحتمل الزیاده و النقصان کتدوم الحاج و لو شرط کذلک بطل البیع." (حلی، ج ۲: ۱۶۰). ملاحظه می‌گردد از نظر ایشان موکول کردن غایت شرط خیار به آمدن حجاج نمی‌تواند مضبوطة باشد و این چنین تعیین مدتی را جایز نمی‌دانند.

۳- علامه حلی در تبصرة المتعلمین فی أحكام الدین آورده است: "و هو ینبت فی کل مبیع اشترط الخیار و لا ینقدر بمده معینة، بل لهما أن یشرطتا مهبما شاء بشرط أن تكون المده مضبوطة و یجوز اشتراطه لأحدهما أو لهما أو لثالث و اشتراط مده یرد فیها البایع الثمن و یرجع المبیع، فان خرجت و لم یأت بالثمن کاسلام لزوم البیع و التلف من المشتري فی المده و النماء له." (حلی، ۱۴۱۱: ۹۷)

به عقیده علامه حلی در هر بیعی می‌توان شرط خیار تعیین کرد اما باید مدت مزبور مشخص و قابل تعیین باشد.

۴- هم ایشان در تذکره الفقهاء نیز بیان داشته‌اند: "لم أن کانت مضبوطة صحت المعاملة بها و إن کانت مجهولة النقره احتمل جواز المعاملة کما یجوز بیع المعجنونات و إن جهلت مقادیر بساتنها و المنع، لأنها تطلب لما فیها من النقره و هی مجهولة النقر." (حلی، ۱۴۱۱: ج ۵: ۱۱۲)

۵- مرحوم سیوری در کنز العرفان فی فقه القرآن مبنای فقهی این قاعده را روایت نبوی مشهور معرفی کرده است اما در خصوص روایت مزبور چیزی نیآورده است.

"الروایة المشهورة مضبوطة فی کتب الفقهاء بعنوان التیویة المشهورة و صرح المحقق السبزواری بعدم صحتها" (سیوری، ۱۴۲۵: ج ۱: ۱۶۳)

۶- صاحب کتاب معالم الدین فی فقه آل یاسین بیان داشته است:

"و هو اتفاق لزوم العقد علی رأی البایع أو المشتري أو هما مد مضبوطة." (حلی، ۱۴۲۴: ج ۱: ۳۵)

۷- در نهایت، شهید ثانی در کتاب مسالک الأقیام إلی تنقیح شرائع الإسلام خود اینگونه در خصوص لزوم تعیین مدت در خیار شرط استدلال کرده است: "لا فرق فی المده المشترطه بین کونها متصله بالعقد و منفصله عنه مع ضبطها، فلو شرطها متأخره صار العقد لازماً بعد المجلس و جائزاً فیها، و فی جواز جعلها متفرقة کذلک و جهان، أوجهما ذلک، و خرج بقوله "مده مضبوطة" ما لو جعلها محتمله للزیاده و النقصان، فإنه لا یصح قولاً واحداً و ما لو أطلقاً، فإنه لا یصح علی الأقوی، خلافاً للشیخ (رحمه‌الله) حیث جمعه مع الإطلاق، لأنه آیام، مدعیاً فیه النص و الإجماع؛ و هما ممنوعان. أما الإجماع فواضح و أما النص فلم یقف علیه" (شهید ثانی، ۱۴۱۳: ج ۱: ۳۰)

نکات جالبی در بیانات شهید ثانی است. اول اینکه، بیان گردیده است که مدت می‌تواند به صورت متصل به عقد یا منفصل از آن باشد. مشروط بر اینکه مدت معین باشد. دوم اینکه، تعیین مدت به صورت محتمل جایز نیست چون احتمال زیاد و کم در آن می‌رود و حالت تزلزل و غرر در آن می‌رود. سوم اینکه، اگر تعیین مدت به صورت مطلق باشد و مقید به زمان مشخصی نباشد، بنا بر قول اقوا (به جز عقیده شیخ طوسی) صحیح نیست و مبطل عقد است.

عقیده شاذی که به شیخ طوسی نسبت داده شده عبارت ایشان در کتاب خلاف است که بیان فرموده‌اند:

پی‌نوشت‌ها:

۱- با عنایت به مباحثی که خواهد آمد، به نظر می‌رسد با اغماض می‌توان پذیرفت که صدر ماده ۴۸ بیانگر خیار شرط است.

لزوم حمایت دولت از فروش خودرو در بورس کالا

گروه خودرو | مناقصه

زبان انباشته سه خودرو ساز بزرگ هم به ۲۵۰ همت رسیده است. اگر می‌خواهیم مسیر صنعت خودرو اصلاح شود، باید ضمن آزادسازی قیمت، قیمت‌گذاری دستوری را به‌طور کامل از این صنعت حذف کنیم. او با اعلام اینکه بهترین راهکار برای رفع مشکلات خودرو سازان، صدور مجوز فروش خودرو به قیمت حاشیه بازار است، تأکید کرد: «با این اقدام توان مالی خودرو سازان تقویت می‌شود و آن‌ها می‌توانند با پرداخت بدیهی هایشان به قطعه‌سازان، شرایط را برای تداوم عرضه قطعات در خطوط تولید فراهم کنند. در این صورت ظرفیت عرضه روزانه پنج هزار خودرو از مسیر خطوط تولید دو خودرو ساز بزرگ فراهم است. در صورت فراهم شدن چنین شرایطی شاهد کاهش ۱۰ تا ۲۰ میلیون تومان قیمت خودرو در هفته، خواهیم بود. که این امر به کاهش فاصله قیمت کارخانه و بازار خودرو کمک قابل توجهی خواهد کرد. وی در خصوص

زبان نامه را به کمیسیون اقتصادی دولت ارجاع داد، پس از ارسال نامه به کمیسیون مذکور، جلسه‌ای برگزار شد که در آن حضور داشته و گزارش سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در مورد خودرو ارائه شد. بر اساس گزارش مذکور در صورت رشد ۷۰ درصدی قیمت خودرو برای برخی از محصولات ایران خودرو، نرخ آن‌ها تازه به قیمت تمام شده آن‌ها خواهد رسید. متأسفانه پس از نام‌گذاری و برگزاری جلسه در کمیسیون مذکور تاکنون معاون اول رئیس‌جمهور در خصوص تغییر قیمت خودرو تصمیم نگرفته است، به همین دلیل ایران خودرو و سایپا هنوز زیان می‌دهند. نعمت‌بخش؛ در خصوص اینکه اگر ایران خودرو و سایپا به بخش خصوصی واگذار شود، وضعیت زیان‌دهی آن‌ها تغییر خواهد کرد نیز گفت: در صورت واگذاری گروه صنعتی ایران خودرو و گروه خودرو سازی سایپا به بخش خصوصی زیان محصولات متوقف خواهد شد. زیرا بخش خصوصی خودش تصمیم به عرضه خودرو با زیان نخواهد گرفت، مدیران دو واحد بزرگ خودرو سازی توسط دولت انتخاب می‌شوند، این در حالی است که دولت کم‌ترین میزان سهم را در خودرو سازان نامیده دارد. ولی دولت با سایر سهامداران دو خودرو ساز بزرگ ریزی می‌کند و اجازه تعیین هیئت مدیره را از آن‌ها می‌گیرد. ولی دولت به خودرو سازان بخش خصوصی اجازه می‌دهد که محصولاتشان با حداقل سود به بازار عرضه کنند، اجرای چنین سیاستی در دو غول خودرو سازی کشور می‌تواند زیان تولیدی را کاهش دهد. وی ادامه داد: ارزیابی خودروهای مونتاژی در کشور به‌طور متوسط ۱۵ هزار دلار است. این مسئله در محصولات پرتیراژ است مانند سورن، پژوه ۲۰۷ و... از زیان تولیدی در کاهش می‌کنند. حتی بر اساس این ارزش قیمت آن‌ها با ضرر مواجه است و متأسفانه تاکنون تغییر قیمت برای آن‌ها انجام نشده است. محدود دو ماه پیش اعلام شد، وزیر صمت سابق، طی نامه‌ای از محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور درخواست

با توجه به اینکه خودرو سازان گلبه از دستوری بودن قیمت خودرو دارند و همین امر نیز سبب آن شده که خودرو سازان با زیان، خودرو تولید کنند و به طبع آن از میزان کیفیت محصولات تولیدی به پنهان کمتر شدن بهای تمام شده بکاهند، اما بررسی اصلی اینجاست که تا چه زمانی این نحوه اداره کردن خودرو سازان ادامه خواهد داشت و آیا اصلاً برای حل این موضوعات راهکاری وجود دارد یا خیر؟ به گزارش مناقصه‌مزایده، در همین خصوص احمد نعمت‌بخش؛ دبیر انجمن خودرو سازان ایران، گفت: قیمت‌هایی که در بورس کالا برای خودروها کشف می‌شود، هم به نفع مصرف‌کننده است و هم به نفع خودروساز، چون این نرخ‌ها نسبت به بازار، پایین‌تر نیست می‌شود و در این مسیر خودروسازان ضرر نمی‌کنند و از سوی دیگر از نرخ بازار آزاد هم بسیار پایین‌تر است که مصرف‌کننده هم از محل آن منتفع می‌شود. دبیر انجمن خودرو سازان، تأکید کرد: تصمیم‌گیران و مدیران رشد دولت چهاردهم هم می‌بایست از فروش خودرو در حاشیه بازار حمایت کنند و مانع عرضه خودرو از طریق بورس کالا نشوند. نعمت‌بخش؛ با اشاره به تجربه تنظیم بازار خودرو در سه دهه گذشته، گفت: در دهه ۷۰ زمانی که اختلاف قیمت بازار و کارخانه زیاد شد، شورای اقتصاد در سال ۷۳ مابود کرد که خودرو در حاشیه بازار به فروش برسد که این موضوع تجربه قابل توجهی را برای کشور در عرضه خودرو رقم زد. بر همین مبنا، سال‌ها خودروها با نرخی منطقی به فروش می‌رسید، نمودارها نشان می‌دهد وقتی خودرو در حاشیه بازار به فروش برسد خودرو ظرف سه ماه تک‌نرخ می‌شود و تقاضاهای غیر مصرفی و سفه‌بازانه که هشت هزار همت تخمین زده شده است، از این بازار خارج می‌شود. دبیر انجمن خودرو سازان، گفت: بر اثر قیمت‌گذاری دستوری، خودرو سازان ۱۰۰ همت به زنجیره تأمین و قطعه‌سازان بدهکار شده‌اند و

سودجویی‌ها در بازار خودرو چگونه کاهش خواهد یافت؟

رئیس فراکسیون کارآفرینی، رفع موانع تولید و اشتغال مجلس شورای اسلامی، درباره قیمت‌بندی و خودروهای داخلی، تأکید کرد که دولت نباید با وجود قیمت‌گزار خودروها در کشور، بنزین را گران کند. به گزارش ایلتا، کریم معصومی، رئیس فراکسیون کارآفرینی، با انتقاد از تعرفه‌های بالای خودروهای وارداتی و قیمت‌های سنگین آن‌ها، اظهار داشت: واردات قطعه‌چکانی خودرو تنها باعث رونق بازار دلالان شده است. اگر هدف اصلاح بازار خودرو است، باید واردات به‌صورت گسترده و با حداقل تعرفه انجام شود. وی توضیح داد: واردات

خودرو می‌تواند راهکاری اساسی برای برون‌رفت از وضعیت فعلی بازار باشد و در عین حال، خودرو سازان داخلی را به سمت تولید رقابتی سوق دهد. برای رسیدن به این هدف، تعرفه‌های واردات خودرو باید به‌طور جدی کاهش یابد تا قیمت خودرو به سطح معقول و متناسب با قیمت‌های جهانی برسد. رئیس فراکسیون کارآفرینی مجلس، با اشاره به موضوع قیمت بنزین، گفت: تا زمانی که خودروها با قیمت‌های منطقی در دست مصرف‌کنندگان قرار نگیرد، افزایش قیمت بنزین نباید اجرا شود. در واقع، آزادسازی قیمت بنزین زمانی قابل پذیرش

است که خودروهای باکیفیت و قیمت مناسب در بازار وجود داشته باشند. وی تأکید کرد: با واردات گسترده خودرو و حذف تعرفه‌های سنگین، تقاضا و سودجویی‌های موجود در بازار خودرو کاهش خواهد یافت. معصومی؛ همچنین از سیاست‌های فعلی واردات خودرو انتقاد کرده و گفت: واردات خودرو به شیوه کنونی، که به صورت قطره‌چکانی انجام می‌شود، نه تنها به بهبود وضعیت بازار کمکی نکرده، بلکه باعث رونق بازار دلالی شده است. عرضه محدود خودروهای وارداتی شرایط را برای مصرف‌کنندگان واقعی سخت‌تر کرده و

انحصار بازار خودرو را تقویت کرده است. وی بر این باور است که با ورود خودروهای خارجی و ایجاد رقابت، خودرو سازان داخلی مجبور به ارتقای کیفیت محصولات خود خواهند شد. رئیس فراکسیون کارآفرینی مجلس، تأکید کرد: در حال حاضر، به دلیل انحصاری بودن بازار، خودرو سازان داخلی نیازی به ارتقای کیفیت و رقابت نمی‌بینند. اما با ورود رقیب‌های خارجی، آن‌ها مجبور خواهند شد کیفیت را افزایش داده و قیمت‌ها را منطقی‌تر کنند. وی خاطر نشان کرد: اگر واردات خودرو به‌طور گسترده انجام شود، علاوه بر ایجاد رقابت در بازار، باعث افزایش

کیفیت تولیدات داخلی نیز می‌شود. این روند در نهایت به نفع مصرف‌کنندگان خواهد بود و از سوی دیگر، فشار افزایش قیمت بنزین بر مردم کاهش خواهد یافت. معصومی؛ تأکید کرد: سیاست‌گذاران باید به جای تمرکز بر انحصار، به سمت ایجاد یک بازار آزاد و رقابتی حرکت کنند تا صنعت خودرو سازی کشور تقویت و در نهایت منافع مصرف‌کنندگان به بهترین شکل تأمین شود و تا زمانی که خودروهای وارداتی کم‌بهره با قیمت‌های گزاف به دست مردم می‌رسد دولت اجازه ندارد قیمت بنزین را افزایش دهد.

تا پایان سال، طرح فروش خودرو برای بهار و تابستان سال آینده برگزار خواهد شد

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو، ضمن بیان دلایل عقب‌ماندگی پنج درصدی این گروه صنعتی از برنامه تولیدات خود طی نیمه نخست امسال، در پاسخ به نگرانی‌های موجود در این شرکت تا پایان سال، وعده داد که با توجه به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، مردم نگران نباشند زیرا همه تعهدات ایجاد شده تا پایان سال تحویل داده خواهد شد. روند کاهش تولید محصولات ایران خودرو در نیمه نخست سال جاری نگرانی‌هایی را پیرامون ایفای تعهدات به موقع این شرکت در ۱۱۵ هزار دستگاه تعهد شده به طرح اخیر فروش این گروه صنعتی ایجاد شده است. به گزارش ایسنا، علیرضا عظیمی، اظهار کرد: در بحث کاهش تولید، نسبت به برنامه خود، تقریباً حدود پنج درصد عقب هستیم؛ این پنج درصد هم تا حدودی به شرایط ثبت سفارش و قوانین و مقرراتی که برای ثبت سفارش و تخصیص ارز گذاشته بودند، مرتبط است. این قوانین مشمول برخی تغییرات شد که این تغییرات هم تا یک بخشی درست بوده اما تنها شاید به دلیل اینکه بکندفقه اجرایی شد، سبب وقفه در روند تولید و کاهش آن شد. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو، وعده کرد که برنامه‌ریزی شده علاوه بر اینکه تا پایان سال این پنج درصد عقب‌ماندگی از برنامه تولید جبران شود، همچنین ۲۰ درصد هم افزایش تولید نسبت به شش ماهه اول داشته باشیم. این برنامه با حمایتی که وزارت صمت در دوره جدید برای ثبت سفارش دارد، حتماً محقق خواهد شد. این مقام مسئول، خاطر نشان کرد: ثبت سفارش‌ها تا حدودی مشکلاتی ایجاد کرد که برای همه حوزه‌ها بود، نه اینکه فقط برای خودرو سازان باشد؛ بنابراین قابل پیش‌بینی هم بود که این میزان کمتری تولید داشته باشیم که در شش ماهه دوم سال حتماً جبران خواهد شد. ضمن اینکه به‌طور مثال در موضوع قطعی‌های برق، برای دو ماه، دو روز در هفته برخی از شهرک‌های صنعتی که قطع‌هایی را برای ما تولید می‌کردند، برق نداشتند. این در حالیست که در نیمه اول سال ۱۵ روز هم تعطیلات عید بود که تقریباً تولیدی صورت نگرفت، یک هفته تعطیلات تابستانی شرکت بود، بنابراین مجموعه این‌ها همگی سبب شد که پنج درصد عقب‌ماندگی از برنامه اتفاق بیفتد؛ اما این اطمینان را می‌دهیم با توجه به اینکه این موارد را در شش ماهه دوم سال نداریم، ایفای تعهدات خواهیم کرد. عظیمی؛ با برکت به موضوع ایفای تعهدات طرح فروش این شرکت که اخیراً اجرا شده تا پایان سال جاری و نگرانی‌های موجود، اظهار کرد: تا ابتدای هفته گذشته، معوقات ما حدود ۱۴ هزار دستگاه است که با توجه به تولید روزانه ۲۰۰۰ دستگاه، این ۱۴ هزار دستگاه معوقه با تولید یک هفته، از بین خواهد رفت. ضمن اینکه برنامه تیراژ تولید روزانه ۲۳۵۰ دستگاهی را هم داریم. قطعاً این ۱۱۵ هزار دستگاه تا پایان سال تحویل خواهند شد. این در حالیست که در این طرح حتی ۲۰ درصد کمتر از تولیدات تا پایان سال را که مطمئن هستیم اتفاق خواهد افتاد، عرضه کرده‌ایم. این مقام مسئول، خاطر نشان کرد: برخی از مشتریان اعلام می‌کنند که حدود یکی، دو ماه است که تحویل خودروهایشان به تعویق افتاده که کاملاً هم درست است و ما از آن‌ها معذرت‌خواهی می‌کنیم؛ دلیل آن نیز همین بحث ثبت سفارش‌هایی بوده که برای برخی از قطعات وارداتی پیش آمد و ثبت سفارش انجام نشده بود؛ اما این نوبت را می‌دهیم که خودروی این مشتریان هم در همین مه‌ماه تعیین تکلیف شده و تحویل خواهند شد. این مدیر خودرو ساز، ادامه داد: در مورد آخرین طرح فروش ایران خودرو هم ۱۱۵ هزار دستگاه خودرو فروخته شد، قطعاً این ۱۱۵ هزار دستگاه تا پایان سال تحویل خواهد شد. این در حالیست که در این طرح حتی ۲۰ درصد کمتر از تولیدات تا پایان سال را که مطمئن هستیم اتفاق خواهد افتاد، عرضه کرده‌ایم؛ با پایان سال به تعهدات خود عمل خواهیم کرد و این خودروها را تحویل می‌دهیم. عظیمی؛ در مورد استقبال از خودروهای برقی در طرح اخیر فروش این شرکت نیز، گفت: ۷۱ هزار نفر هم برای خودروهای برقی ثبت‌نام کردند که تعدادی هم پول خود را اوریژ کردند و خودروی خود را تحویل می‌گیرند. حدود ۳۸۰۰ دستگاه خودرو برقی عرضه شد که ۷۱ هزار نفر برای ثبت درخواست داشتند.

برنامه‌ریزی برای اجرای طرح فروش دیگر برای بهار و تابستان ۱۴۰۴

وی از اجرای طرحی دیگر در سال جاری خبر داد و گفت: برنامه‌ریزی شده که تا پایان سال، طرح فروشی برای بهار و تابستان سال آینده داشته باشیم. همه محصولات هم حضور خواهند داشت. مدیرعامل ایران خودرو، در مورد استقبال از اولین عرضه محصول جدید این شرکت (ری‌را) نیز، اعلام کرد: ری‌را اولین خودروی کراس‌اوور (نیم‌سازنی) داخلی است و خودرویی است که بیش از ۶۸ درصد آن ساخت داخل انجام می‌شود و انصافاً هم خودروی با کیفیت و خوبی است؛ تقاضا هم برایش بسیار زیاد بود؛ بیش از ۸۵۰ هزار نفر برای ری‌را ثبت‌نام کرده بودند. به هر روی یک خودرو از روز اولی که وارد خط تولید می‌شود تا به تیراژ بالا برسد، قطعاً زمان بر است و این گونه نیست که در همان روزی که خودرو وارد خط شد در همان روز هم بتوانید روزانه ۱۰۰ تا ۵۰۰ دستگاه تولید شود. قریب به ۱۰ هزار دستگاه از این محصول برای تحویل تا پایان سال پذیرش کردیم که این ۱۰ هزار دستگاه حتماً تا پایان سال تحویل صاحبان خود خواهد شد.

مزایای عمومی

شماره ۲۴-۲-۱۴۰۳

نوبت دوم

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات در نظر دارد ضایعات فلزی خود را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند.

۱- از اشخاص حقیقی و یا حقوقی دعوت به عمل می‌آید از تاریخ درج این آگهی به مدت ۱۰ روز کاری به وب‌سایت دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات به آدرس اینترنتی <https://srb.iau.ir/fa/tenders>. قسمت مناقصه‌مزایده و یا مستقیماً به لینک <https://srb.iau.ir/fa/tenders> مراجعه نموده و پس از واریز مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) نسبت به دریافت اسناد مزایده اقدام نمایند.

تلفن تماس: ۴۴۸۶۷۴۴۴ داخلی ۳۰۰۸

تذکر مهم: صرفاً اسناد و مدارک (پاکت‌های الف و ب) اشخاص حقیقی و یا حقوقی‌ای پذیرفته می‌شود که از طریق آدرس اینترنتی اشاره‌شده مبلغ مورد نظر را واریز و اسناد دریافت و کد رهگیری یکتا به نام مزایده‌گر صادر شده باشد.

۲- مهلت دریافت اسناد و همچنین تحویل پاکت‌های اسناد مزایده: تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۴:۵۰) روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۴ می‌باشد.

۳- هزینه درج آگهی در روزنامه‌ها و هزینه تعیین قیمت کارشناسی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

۴- مزایده‌گزار در رد یا قبول پیشنهادات دارای اختیار تام می‌باشد.

۵- تاریخ درج آگهی در روزنامه‌ها: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۱ می‌باشد.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۱۸

دو مرحله ای
نوبت اول

فرماندهی آما و پشتیبانی مرکز نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران در نظر دارد، از طریق برگزاری مناقصه عمومی نسبت به خرید ۱۰ قلم نیازمندی جدول زیر اقدام نماید. لذا کلیه شرکت‌ها و تولیدکنندگان عمده دعوت آید از مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۴ لغایت مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۴ به بدست داشتن مدارک مشروحه ذیل، به آدرس زیر مراجعه و برگ شرایط و مشخصات مربوطه را اخذ نمایند. متقاضیان مجاز می‌باشند به‌صورت تکمیل یا چند قلم در مناقصه شرکت نمایند.

ردیف	شرح نیازمندی	تعداد	واحد
۱	پارچه استنار جنگلی کادر درجه ۱	۴۰,۰۰۰	متر
۲	پارچه پیراهن زمستانی کادر	۶,۰۰۰	متر
۳	پارچه سبز فاستونی کادر	۸,۰۰۰	متر
۴	نخ اسپاندکس	۳,۶۰۰	کیلوگرم
۵	نخ پلی استر ویسکوز	۱۰,۸۰۰	کیلوگرم
۶	مواد کامپاند	۱۰,۰۰۰	کیلوگرم
۷	چرم رویه گاوی جور ۱	۱۵,۰۰۰	پا
۸	چرم رویه گاوی جور ۲	۱۵,۰۰۰	پا
۹	پلیور استنار کوبری سربازی	۸۰,۰۰۰	نوب
۱۰	ساک سه منظوره سربازی	۴۰,۰۰۰	عدد

۱- فیش واریز مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال به حساب جاری طلای شماره ۱۷۸۵۰۱۷۸۸۰۶ به نام غیر قابل برداشت عواید داخلی ف آما و پش مرکز نازجا در بانک سپه

۲- ارائه معرفی‌نامه کتبی.

■ تاریخ برگزاری کمیسیون مناقصه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۵ در مدیریت خرید و پیمان فرماندهی آما و پش مرکز نازجا در آدرس ذیل می‌باشد.

آدرس: تهران، اقدسیه، ابتدای بزرگراه ارتش، یادگان فرماندهی آما و پشتیبانی مرکز نازجا (پیروان و لایت)، مدیریت خرید و پیمان

تلفن: ۲۲۲۹۲۴۱۴

فرماندهی آما و پشتیبانی مرکز نازجا

فراخوان عمومی شرکت پالایش نفت بندرعباس

شناسایی سازندگان، تأمین کنندگان و شرکت‌های دانش‌بنیان دارای تخصص و تجربه در ساخت قطعات و تجهیزات صنعت نفت، گاز و پتروشیمی

شرکت پالایش نفت بندرعباس در نظر دارد در راستای اجرای سیاست‌های اقتصادی مقاومتی و حمایت هرچه بیشتر از سازندگان و تأمین‌کنندگان داخلی در سال ۱۴۰۳ و باهدف تکمیل و توسعه بانک اطلاعاتی منابع خود نسبت به شناسایی و ارزیابی سازندگان و تأمین‌کنندگان واجد صلاحیت در زمینه ساخت یا تأمین قطعات و تجهیزات صنعت نفت، گاز و پتروشیمی اقدام نماید.

لذا از کلیه سازندگان تأمین‌کنندگان و شرکت‌های دانش‌بنیان دارای تخصص و تجربه کافی در زمینه ساخت یا تأمین قطعات و تجهیزات صنعت نفت، گاز و پتروشیمی دعوت می‌گردد در صورت تمایل به همکاری حداکثر ظرف مدت سه هفته از انتشار این آگهی نسبت به مراجعه به سایت شرکت پالایش نفت بندرعباس به آدرس WWW.BAORCO.IR صفحه مناقصه و مزایده / فرم‌های ارزیابی و دانلود فایل «دارک مورد نیاز شرکت‌ها جهت حضور در لیست منابع شرکت پالایش نفت بندرعباس» اقدام نمایند. مدارک مورد نیاز می‌بایست به‌صورت پستی به آدرس مندرج در فایل مذکور ارسال گردد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با شماره تلفن ۰۷۶-۳۲۳۶۷۴۶۸ و یا راه موبایل ۰۹۰۱۸۹۶۶۳۸۳ تماس حاصل نمایید.

بدیهی است اعلام آمادگی و ارسال مدارک هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت ورود به لیست سازندگان و تأمین‌کنندگان مورد تأیید این شرکت ایجاد نخواهد کرد و تصمیم‌گیری نهایی در خصوص ورود متقاضی به لیست سازندگان و تأمین‌کنندگان مجاز شرکت، پس از دریافت مدارک ارزیابی کیفی، در صورت لزوم بازدید از کارگاه و کسب حداقل امتیاز می‌باشد.

روابط عمومی و امور بین‌الملل
شرکت پالایش نفت بندرعباس

انرژی نفت و نیرو

معاون وزیر نیرو

۳۵ همت برای توسعه تجدیدپذیرها و بهینه‌سازی مصرف تخصیص یافت

این شناسه مانند شناسنامه یا کد ملی منحصر به فرد است و پس از دریافت یک سند ملکی و طی کردن مراحل مربوط ثبت سند در سامانه ثبت اسناد و املاک کشور، در اختیار مالکان قرار می‌گیرد. رئیس ساتبا، گفت: نامه‌ای به صندوق توسعه ملی و بانک مرکزی ارسال شده است که براساس آن الحاقیه‌ای برای قرارداد‌های سرمایه‌گذاری قرار داده شود تا سرمایه‌گذاران اجازه پیدا کنند

معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران (ساتبا)، گفت: نزدیک به ۳۵ هزار میلیارد تومان برای توسعه تجدیدپذیرها و بهینه‌سازی مصرف اختصاص داده شد. به گزارش مناقصه‌مزایده، محسن طرزطلب؛ به ششمین همایش انرژی‌های تجدیدپذیر، افزود: تلاش می‌شود این منابع برای سال آینده بیشتر شود. وی ادامه داد: اکنون حمایت‌های بی‌ظنیری از توسعه تجدیدپذیرها انجام می‌شود و هم دولت و هم مجلس در این موضوع پای ایستادند. معاون وزیر نیرو، خاطر نشان کرد: براین اساس امسال باید قدم‌های خوبی برداشته شود. طرزطلب، خاطر نشان کرد: اگر امسال برای توسعه تجدیدپذیرها اقدام جدی نشود سال‌های آینده مشکلات بزرگ‌تر خواهد بود. وی راهبردی و سیاست‌گذاری انجام شده سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق (ساتبا) را در مسیر افزایش تولید بر مبنای واحد مگاوات برشمرد و گفت: البته در برنامه هفتم توسعه احداث ۱۲ هزار مگاوات برق تجدیدپذیر دیده شده است، اما انتظارات سرمایه‌گذاران بیش از هدف گذاری برنامه هفتم توسعه است. معاون وزیر نیرو، ادامه داد: سرمایه‌گذاران برای تولید ۳۰ هزار تا ۵۰ هزار مگاوات درخواست داده‌اند که تلاش می‌شود با ایجاد فرآیندهایی، سرمایه‌گذاری این حوزه تسهیل و تسریع شود. طرزطلب؛ ضمن اشاره به برنامه ساتبا در بخش کولر آبی و گازی در حوزه بهره‌وری در آینده نزدیک، خاطر نشان کرد: به‌زودی درباره آن اطلاع‌رسانی بیشتر صورت می‌گیرد. وی با اشاره به اقدامات صورت گرفته در ساتبا، از صدور «شناسه یکتا» برای پروژه‌های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید توسط سازمان برنامه‌خبر داد و خاطر نشان کرد: شناسه یکتا کدی ۱۸ رقمی است که به شما امکان استعلام از آخرین وضعیت سند ملکی مربوط را می‌دهد.

کیوسک اخبار

انتشار سومین فراخوان شرکت‌های مقاضی فعالیت در حوزه اکتشاف و تولید (E&P)

سومین فراخوان ارزیابی و تهیه فهرست شرکت‌های صاحب‌صلاحیت برای فعالیت به‌عنوان شرکت اکتشاف و تولید (E&P) منتشر شد. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از شرکت ملی نفت ایران، این شرکت در نظر دارد براساس ضوابط و معیارهای تعیین‌شده در قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و مصوبه هیئت وزیران مورخ ۱۶ مرداد ۱۳۹۵ اقدام به ارزیابی و تهیه فهرست شرکت‌های صاحب‌صلاحیت برای فعالیت به‌عنوان شرکت اکتشاف و تولید (E&P) کند. بر این اساس از شرکت‌های مقاضی دعوت به‌عمل می‌آید نسبت به مطالعه شیوه‌نامه و تکمیل جدول شماره یک و پرسشنامه پیوست آن اقدام و به همراه مستندهای مربوط، به دبیرخانه کارگروه تخصصی ارزیابی ارسال کنند. ارزیابی شرکت‌ها براساس امتیازات کسب‌شده در هر ردیف از پرسشنامه انجام شده و شرکت‌هایی که مطابق مدل ارزیابی، حائز حداقل امتیازهای لازم مطابق با جدول شماره ۲) شیوه‌نامه باشند، در فهرست شرکت‌های اکتشاف و تولید دارای صلاحیت درج می‌شوند. همه شرکت‌های اکتشاف و تولید که براساس انتشار دومین فراخوان ارزیابی در تاریخ ۲۲ مرداد ۱۴۰۱ اعتبار مجوز فعالیت آن‌ها در پایان آبان ۱۴۰۳ به پایان می‌رسد، در صورت تمایل برای تمدید مجوز، لازم است در سومین فراخوان ارزیابی ثبت‌نام کنند. در این صورت این شرکت‌ها می‌توانند هر گونه تغییرات در شاخص‌های امتیازآور و موارد دارای انقضای زمانی در مدل ارزیابی را ارسال کنند و نیازی به ارسال کل اطلاعات نخواهند داشت. این فراخوان صرفاً به‌منظور ارزیابی و تهیه فهرست شرکت‌های صاحب صلاحیت ایرانی برای فعالیت به‌عنوان شرکت اکتشاف و تولید بوده است، از این رو تکمیل و ارسال مدارک از سوی این شرکت‌ها، هیچگونه تعهدی برای وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران ایجاد نخواهد کرد. مسئولیت صحت اسناد و مدارک ارسالی به‌عهده مقاضی است و پذیرش مدارک در این فراخوان به منزله تأیید فعالیت صلاحیت شرکت، به‌عنوان یک شرکت اکتشاف و تولید نخواهد بود، همچنین به مدارک و تقاضاهای ارسالی خارج از موعده مقرر تر تیب اثر نداد خواهد شد. شرکت مقاضی باید تحت قوانین جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده و مرکز اصلی آن در ایران باشد. سهامداران و مدیران شرکت مشمول ممنوعیت‌های مقرر در اصل ۱۴۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و قانون منع مداخله کارمندان دولت در معاملات دولتی نباشند. اعضای این فراخوان از ۲۸ مهر تا ۲۹ آبان ۱۴۰۳ است و دبیرخانه نشر در تهران، خیابان کریم‌خان زند، خیابان حافظ، پیش از پل حافظ، شماره ۵۲۳، ساختمان مرکزی ششمین شرکت ملی نفت ایران طبقه هشتم واقع شده است. شماره تلفن ۰۲۵-۸۹۴۳۰۲۵ نیز برای کسب اطلاعات بیشتر پاسخگوی متقاضیان است.

افزایش چشمگیر مصرف بنزین با نرخ آزاد

سختگویی صنف جایگاه‌داران کشور، گفت: بررسی میزان مصرف و سهم سوخت‌گیری بنزین به‌نرخ آزاد و دولتی نسبت به زمان مشابه قبل نشان می‌دهد، تمایل مردم به مصرف بنزین با نرخ آزاد افزایش چشمگیری داشته است. به گزارش بازار، رضا نواز، اظهار داشت: تاب‌آوری بدنه تولید و توزیع سوخت کشور ما در جهان با این حد از رشد مصرف کم‌تظنیر است. وی افزود: رشد فزاینده مصرف بسیار بیشتر از پیش‌بینی‌ها بوده است و کمتر کشوری در جهان با این تغییرات میزان مصرف روزه می‌تواند تاب‌آوری داشته باشد. نواز، خاطر نشان کرد: هم‌اکنون همه فعالین توزیع سوخت از پالایشگاه‌ها تا شرکت‌های تابعه وزارت نفت، حمل و جایگاه‌های سوخت‌علی‌رغم مشکلات موجود به‌صورت جهادی و تعصبی تلاش می‌کنند تا در شبانه‌روز توزیع سوخت به‌ویژه بنزین با کم‌ترین مشکل انجام شود. وی ادامه داد: کاهش ارزش پول، تمایل مردم به سفر که در همه جهان رشد داشته است، مصرف بالای خودروهای تولید داخل، استفاده از کولر خصوصاً در فصل گرم سال، به‌صرفه بودن استفاده از خودروی شخصی نسبت به عمومی به‌دلیل تثبیت قیمت سوخت طی سال‌های برخی عوامل دیگر موجب شد است تمایل مردم به استفاده از بنزین به‌نرخ آزاد به‌صورت روزافزون افزایش یابد. سختگویی صنف جایگاه‌داران، ضریب کرد: در شرایط فعلی از تولید تا توزیع، حمل و مصرف با زیان و مشکلات روبرو هستند و چه در بخش‌های دولتی و چه خصوصی و چه مردم ناراضی‌اند و مانند در شرایط فعلی آسیب‌زا است و رشد نارضایتی‌ها را خصوصاً در استان‌های مرزی در پی دارد و لازم است دولت سریع‌تر در جهت اصلاح وضع موجود و با اقدامات واقع‌بینانه‌گام بردارد. وی اضافه کرد: روند سرسام‌آور مصرف، راهکارهای غیرقیمتی مدیریت و کنترل مصرف سوخت را نیز بی‌اثر کرده است و مردم هم ناراضی‌اند؛ خصوصاً این‌که توجه جدی به گروهی از مردم که مازاد بر سهمیه کارت سوخت مصرف می‌کنند در زمانی که کارت‌های آزاد جایگاه‌ها با محدودیت روبرو هستند، نشده است؛ ضمناً مدیریت یارانه سوخت با طرح‌های دیگری نیز قابل اجراست.

نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق ۳ تا ۶ آبان ماه برگزار می‌شود

بیست و چهارمین نمایشگاه تخصصی بین‌المللی صنعت برق ایران، به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد تجاری اقتصادی صنعت برق از پنجشنبه سوم آبان ماه ۱۴۰۳ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از وزارت نیرو، بزرگ‌ترین رویداد تجاری اقتصادی صنعت برق ایران از پنجشنبه سوم آبان ماه ۱۴۰۳ (تا ۲۴ تا ۲۷ آکتبر)، در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران آغاز به کار می‌کند و به مدت چهار روز ادامه خواهد داشت. در نمایشگاه تخصصی صنعت برق ایران کالاهایی در بخش‌های تولید، انتقال، توزیع، تجهیزات برق فشار قوی، متوسط و ضعیف، انواع تابلوهای برق، تجهیزات روشنایی، تجهیزات هوشمندسازی، دیزل ژنراتور و موتورهای الکتریکی، باطری و یوپی‌اس، سیستم‌های ارتینگ و حفاظت کاتدی، ترانسفورماتور، سیم و کابل، اتوماسیون صنعتی، ابزار دقیق و تجهیزات اندازه‌گیری، پیمانکار، مشاور، مراکز علمی تحقیقاتی و پژوهشی، خطوط انتقال نیرو و تجهیزات وابسته، پست‌های فشار قوی متوسط و ضعیف، انرژی‌های تجدیدپذیر و تجهیزات وابسته عرضه می‌شود. ساعات بازدید از نمایشگاه از ساعت ۸ تا ۱۶ اعلام شده و در حاشیه نمایشگاه برنامه‌هایی مانند نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی برگزار می‌شود.

تضمینی برق تجدیدپذیر توسعه خواهد یافت، خاطر نشان کرد: در حال حاضر خرید تضمینی برق تا سه مگاوات محدود شده که به تدریج از سه مگاوات تا ۱۰ مگاوات افزایش می‌یابد.

اختصاص تسهیلات ۱۲،۵ میلیارد دلاری برای توسعه نیروگاه‌ها
در ادامه، علیرضا صالح؛ معاون صندوق توسعه ملی، گفت: صندوق توسعه ملی همچنین آمادگی دارد ۷،۵ میلیارد دلار مورد نیاز نیروگاه‌های حرارتی را نیز با معرفی وزارت نیرو پرداخت کند. وی ادامه داد: صندوق توسعه ملی تسهیلات ۱۲،۵ میلیارد دلاری برای توسعه نیروگاه‌ها اختصاص داده است که ۷،۵ میلیارد آن برای نیروگاه‌های حرارتی و پنج میلیارد دلار دیگر برای توسعه تجدیدپذیرهاست. این مقام مسئول، با اشاره به اینکه صندوق توسعه ملی یک صندوق بین‌نسلی است، خاطر نشان کرد: منابعی که در این صندوق قرار می‌گیرد، برای نسل آینده یک سرمایه‌گذاری زاینده است. صالح، گفت: از سال ۸۹ نزدیک به ۱۴۶ میلیارد دلار از منابع مختلف وارد صندوق شده که بخشی از آن تسهیلات داده شده است. وی اضافه کرد: حدود چهار میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار از منابع صندوق برای تأمین مالی نیروگاه‌ها انجام شده است. عضو هیئت عامل صندوق توسعه ملی به مشکلاتی که در بازپرداخت تسهیلات نیروگاه‌های حرارتی وجود دارد، اشاره کرد و از آمادگی برای طراحی مکانیزم جدید در این زمینه خبر داد. صالح؛ خواستار اصلاح نرخ صفر سوخت از سوی وزارت نیرو شد و گفت: اگر این اصلاح انجام نشود، مشکلات تداوم خواهد داشت و آمادگی داریم برای منطقی کردن این نرخ همکاری کنیم. معاون منابع و مصارف صندوق توسعه ملی، با بیان اینکه تاکنون در بازپرداخت تسهیلات تجدیدپذیرها مشکلاتی نداشته‌ایم، افزود: اما اگر بازیگران زیاد شود ممکن است اشکال ایجاد شود که باید فکری در این باره کرد.

رشد ۷،۲ درصدی مصرف بنزین در سال جاری

خاطر نشان کرد: قیمت سوخت مایع تحویلی به کارخانه‌های سیمان در موارد محدودیت عرضه گاز، قیمت پارانه‌ای و متناسب با قیمت گاز طبیعی است. ویس کرمی؛ به‌ذخیره‌سازی منابع سوخت نفت سفید روستایی از ابتدای شهریور اشاره کرد و گفت: هیچ کمبودی برای تأمین سوخت در مناطق روستایی وجود ندارد؛ موجودی ذخیره نفت سفید کشور مناسب است و از فصل تابستان، ذخیره‌سازی در مناطق سخت‌گذر انجام شده است و طبق دستورالعمل‌های اقلیم شرکت ملی گاز، نفت سفید مورد نیاز روستاییان به روش الکترونیکی توزیع خواهد شد. وی بیان داشت: حدود دویست و بیست و یک هزار خانوار روستایی، شهری و عشایری نفت سفیدسوز داریم که طبق روند هر ساله سوخت‌رسانی به این مناطق در ایام سرد سال انجام خواهد شد.

بوده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با ۱۱۶ میلیون لیتر، ۷،۲ درصد رشد داشته است. وی افزود: از ابتدای اسامال تا هفتم مهر، به‌طور میانگین روزانه ۱۰۹،۶ میلیون لیتر نفت‌گاز در مجموع بخش نیروگاهی و غیرنیروگاهی توزیع شده است که این عدد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با ۱۰۳،۸ میلیون لیتر، ۵،۶۵ درصد رشد یافته است.

افزایش ۳۹ درصدی تحویل سوخت مایع نیروگاهی در سال ۱۴۰۳
مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، درباره توزیع سوخت نیروگاهی، ادامه داد: از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا هفتم مهر در مجموع نفت گاز و نفت کوره ۳۹ درصد افزایش تحویل سوخت مایع به نیروگاه‌ها داشتیم. ویس کرمی؛ خاطر نشان کرد: نیروگاه‌های حرارتی جزء صنایع انرژی‌بر عمده هستند

است. وی بیان داشت: یکی از راهکارهای رفع چالش ناترازی، افزایش حداکثری تولید در مایه‌های گازی در حوزه بالادستی و تولید گاز و فرآورده‌های نفتی در حوزه پایین‌دستی است که امیدواریم تا پایان زمستان نیز استمرار یابد و بتوانیم سوخت مورد نیاز زمستانی را به شکلی مطلوب تأمین کنیم. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، درباره میزان مصرف بنزین کشور، خاطر نشان کرد: شهریور امسال به‌صورت میانگین، روزانه ۱۳۳ میلیون لیتر بنزین در کشور توزیع شده که بی‌سابقه است. میانگین مصرف روزانه بنزین در هفته نخست مهرماه نیز به ۱۲۸ میلیون لیتر رسیده که باز هم رقمی بزرگ محسوب می‌شود و کاهش چشمگیری نیافته است. ویس کرمی؛ گفت: میانگین مصرف روزانه بنزین از ابتدای سال جاری تا هفتم مهر ۱۲۴،۵ میلیون لیتر

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، با اشاره به تولید حداکثری بنزین و نفت‌گاز برای تأمین سوخت زمستانی و افزایش ۳۹ درصدی تحویل سوخت مایع نیروگاهی در سال ۱۴۰۳، گفت: میانگین مصرف روزانه بنزین از ابتدای سال جاری تا هفتم مهر ۱۲۴،۵ میلیون لیتر بوده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با ۱۱۶ میلیون لیتر، ۷،۲ درصد رشد داشته است. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از وزارت نفت، کرامت ویس کرمی؛ درباره انجام هماهنگی‌های لازم بین دستگاهی و زیرمجموعه‌ای در وزارت نفت برای تأمین مطلوب سوخت زمستانی، افزود: برنامه‌ریزی لازم برای تولید حداکثری فرآورده و توزیع آن بین مقاضیان مختلف در اقصی نقاط کشور در مجموعه شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و پالایشگاه‌ها انجام شده

سختگویی صنعت آب

میزان پُرشدگی سدهای کشور ۴۷ درصد است

گذشته برابر با ۲۹۰ میلیون مترمکعب بوده که بیانگر کاهش ۲۱ درصدی میزان ورودی به سدهای کشور در این بازه‌زمانی است. سختگویی صنعت آب کشور، ادامه داد: اما از ابتدای سال آبی جدید تاکنون، میزان خروجی سدهای کشور ۵۹۰ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۷۴۰ میلیون مترمکعب) ۲۲ درصد کاهش داشته است.

گذشته ۲۱ میلیارد و ۶۹۰ میلیون مترمکعب به ثبت رسیده است که ۱۳ درصد رشد را نشان می‌دهد. وی ادامه داد: براساس جدیدترین آمار شرکت مدیریت منابع آب ایران، از ابتدای سال آبی جاری تا هفتم مهرماه (باگذشت هشت روز از سال آبی جدید) میزان ورودی آب به مخازن سدهای کشور ۲۰۰ میلیون مترمکعب به ثبت رسیده است که این عدد در مدت مشابه سال

سختگویی صنعت آب کشور، گفت: براساس جدیدترین گزارش شرکت مدیریت منابع آب کشور، هم‌اکنون میزان پرشدگی سدهای کشور برابر با ۴۷ درصد است. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از وزارت نیرو، فیروز قاسم‌زاده؛ افزود: حجج آب موجود مخازن سدهای کشور در سال جاری ۲۴ میلیارد و ۴۵۰ میلیون مترمکعب و در همین بازه‌زمانی در سال

سختگویی صنعت آب کشور، گفت: براساس جدیدترین گزارش شرکت مدیریت منابع آب کشور، هم‌اکنون میزان پرشدگی سدهای کشور برابر با ۴۷ درصد است. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از وزارت نیرو، فیروز قاسم‌زاده؛ افزود: حجج آب موجود مخازن سدهای کشور در سال جاری ۲۴ میلیارد و ۴۵۰ میلیون مترمکعب و در همین بازه‌زمانی در سال

ahlekhvat

سال‌ها دور از نگاه بیکه‌تاری کرده بود
با پری‌رویان شعرش عشق‌بازی کرده بود
تا روزی یادش آمد با نگاه آشناسنت
بی‌نفس‌هایم، تنفس بی‌هوازی کرده بود!
گفت تسخیرم کن ای آهوی زیبای لوند
این دل ویرانه‌ام را خوب راضی کرده بود
چشم، هایم را برود از عمق چشم عاشقش
فارغ از من بود و این را صحنه‌سازی کرده بود
کاش می‌فهمیدم از لحن پریشانیش که او
راه خود را با من عاشق موازی کرده بود
گفت ما دنیایمان فرسنگ‌ها دور از هم است
قلب او وقتی هوای بی‌نیازی کرده بود!
این من پیش از تو ماند و شد منی آشفته‌تر
چون کلاهش را بدون عشق قاضی کرده بود
دود شد، تبخیر شد، انگار از اول نبود
شعرهایش با خیالم عشق‌بازی کرده بود!!
هدیه سلیمانی از تهران

برای دیدن
صفحه اینستاگرام
«اهل خلوت»
باز کار را اسکن کنید

ahlekhvat

کاتال تلگرامی اهل خلوت

آگهی مناقصه عمومی
انتخاب پیمانکار احداث تصفیه‌خانه مرکزی فاضلاب بهداشتی (WWTP) سایت سیرجان (مناقصه شماره TC-22-403)

نویت دوم

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین (سهامی عام) در نظر دارد پیمانکار واجد شرایط و صلاحیت به منظور «احداث تصفیه‌خانه مرکزی فاضلاب بهداشتی (WWTP) سایت سیرجان این شرکت را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به‌همراه انجام فرآیند ارزیابی کیفی، شناسایی و انتخاب نماید. متقاضیان می‌بایست پس از خرید اسناد، نامه اعلام آمادگی و فیش واریزی را از طریق ایمیل به دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال نمایند. متقاضیان واجد صلاحیت پس از دریافت پاکت‌های مناقصه از دبیرخانه کمیسیون معاملات و قیمت‌های مناقصه خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه ۵ تحویل دهند. شرایط لازم مناقصه‌گران برای شرکت در مناقصه:

- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه و نیز معتبر بودن اسام شرکت در پایگاه (<https://sajar.mporg.ir>) (بخشنامه شماره ۱۴۰۲/۵۹۲۳۵۶۷ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷)
- دارای گواهی‌نامه صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور حداقل در پایه ۲ رسته آب در زیر رشته خطوط انتقال آب و شبکه‌های آب و فاضلاب
- دارای گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ارائه مصرف‌نامه و تسلیم فیش واریزی به مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۱۳۷۸۰۰۲۰۰۷ نزد بانک سپه و یا حساب شماره ۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ نزد بانک ملت به نام شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین جهت شرکت در فراخوان مناقصه عمومی احداث تصفیه‌خانه مرکزی فاضلاب بهداشتی (WWTP) سایت سیرجان شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
- مهلت تهیه اسناد: از دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۹ ساعت ۰۷:۳۰ تا روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۳ ساعت ۱۴:۰۰
- متقاضیان باید پاکت در بسته و مهر و امضا شده، حاوی مدارک کافذی و CD که نام و نشانی درخواست‌کننده و موضوع مناقصه به وضوح روی آن درج شده را حداکثر تا ساعت ۱۰:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۷ به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.
- کارفرما در انتخاب شرکت‌ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحیت خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حقی برای ایشان در خصوص تعمیمات کارفرما دربر نخواهد داشت.

جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن‌های ۱۴-۴۱۵۲۷۱۱۲-۴۱۵۲۷۱۱۳ و آدرس های الکترونیکی TC@goharzamin.com و goharzamin.TC@gmail.com به صورت هم‌زمان مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین